

REPUBLIKA HRVATSKA

AGENCIJA ZA ZAŠTITU TRŽIŠNOG NATJECANJA

CROATIAN COMPETITION AGENCY

KLASA: UP/I 034-03/22-04/003
URBROJ: 580-16/138-2023-030
Zagreb, 11. svibnja 2023.

Agencija za zaštitu tržišnog natjecanja, OIB: 54882480048 na temelju odredbi članka 13. stavka 2., članka 19. stavka 7. te članka 20. stavka 1. točke 1. Zakona o zabrani nepoštenih trgovačkih praksi u lancu opskrbe hranom („Narodne novine“, br. 117/17. i 52/21.), u upravnom postupku pokrenutom po službenoj dužnosti protiv kupca MLIN I PEKARE društvo s ograničenom odgovornošću za proizvodnju i promet mlinsko-pekarskih proizvoda i promet trgovačke robe, OIB: 22260862756, sa sjedištem u Sisku, Ulica kralja Zvonimira 24, kojeg zastupa opunomoćenik [...], odvjetnik u [...], OIB: [...], sa sjedištem u [...], [...], radi utvrđivanja iskorištavanja značajne pregovaračke snage nametanjem nepoštenih trgovačkih praksi u vezi sa sadržajem i načinom provedbe Ugovora o kupnji i prodaji prehrambenih proizvoda s dobavljačem [...], nositeljem obiteljskog poljoprivrednog gospodarstva od 27. siječnja 2022. i Ugovora o kupnji i prodaji prehrambenih proizvoda s dobavljačem [...] od 28. veljače 2022., na temelju odluke Vijeća za zaštitu tržišnog natjecanja u sastavu: dr. sc. Mirta Kapural, dipl. iur., predsjednica Vijeća, Vesna Patrlj, dipl. iur., zamjenica predsjednice Vijeća, mr. sc. Ljiljana Pavlic, dipl. oec. i Denis Matić, dipl. iur., članovi Vijeća, sa sjednice 16/2023., održane 11. svibnja 2023., donosi sljedeće

RJEŠENJE

I. Utvrđuje se da je kupac MLIN I PEKARE društvo s ograničenom odgovornošću za proizvodnju i promet mlinsko-pekarskih proizvoda i promet trgovačke robe, OIB: 22260862756, sa sjedištem u Sisku, Ulica kralja Zvonimira 24, iskorištavajući svoju značajnu pregovaračku snagu, svom dobavljaču jaja nametnuo nepoštene trgovačke prakse u smislu Zakona o zabrani nepoštenih trgovačkih praksi u lancu opskrbe hranom („Narodne novine“, br. 117/17. i 52/21.; dalje u tekstu: ZNTP ili Zakon), na način da je:

1. U razdoblju od 28. veljače 2022. do 28. ožujka 2022. (28 dana) poslovao s dobavljačem [...] na temelju Ugovora o kupnji i prodaji prehrambenih proizvoda od 28. veljače 2022. koji nije sadržavao odredbu o cijeni prehrambenog proizvoda čime je postupio protivno odredbi članka 5. stavka 1. točke 1. ZNTP-a, što predstavlja nepoštenu trgovačku praksu iz odredbe članka 4. stavka 2. točke 1. ZNTP-a.
2. U razdoblju od 28. veljače 2022. do 28. ožujka 2022. (28 dana) poslovao s dobavljačem [...] na temelju Ugovora o kupnji i prodaji prehrambenih proizvoda od 28. veljače 2022. koji nije sadržavao odredbu o kvaliteti i vrsti prehrambenog proizvoda čime je postupio

protivno odredbi članka 5. stavka 1. točke 2. ZNTP-a, što predstavlja nepoštenu trgovačku praksu iz odredbe članka 4. stavka 2. točke 1. ZNTP-a.

II. Zabranjuje se kupcu MLIN I PEKARE društvo s ograničenom odgovornošću za proizvodnju i promet mlinsko-pekarskih proizvoda i promet trgovačke robe, OIB: 22260862756, sa sjedištem u Sisku, Ulica kralja Zvonimira 24, svako daljnje postupanje opisano u točki I. izreke ovoga rješenja, u odnosu na sve njegove dobavljače poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda.

III. Za tešku povredu ZNTP-a, opisanu u točki I. izreke ovoga rješenja, u skladu s odredbom članka 24. stavka 2. točke 1. ZNTP-a, izriče se kupcu MLIN I PEKARE društvo s ograničenom odgovornošću za proizvodnju i promet mlinsko-pekarskih proizvoda i promet trgovačke robe, OIB: 22260862756, sa sjedištem u Sisku, Ulica kralja Zvonimira 24, novčana kazna u iznosu od:

- 1.500,00 eura (11.301,75 kuna, fiksni tečaj konverzije 7,53450 kuna za 1 euro)

Rok izvršenja: 15 (petnaest) dana od dana izvršnosti ovoga rješenja ako nije podnesena tužba, odnosno po pravomoćnosti sudske odluke, uračunavajući u iznos novčane kazne i zakonske zatezne kamate od dana dostave stranci rješenja do dana plaćanja.

IV. Ovo rješenje objavit će se na mrežnoj stranici Agencije za zaštitu tržišnog natjecanja, pri čemu će poslovne tajne sadržane u rješenju biti izuzete od javne objave.

Obrazloženje

Agencija za zaštitu tržišnog natjecanja, OIB: 54882480048 (dalje u tekstu: AZTN), kao tijelo nadležno za provedbu ZNTP-a, je po službenoj dužnosti, a radi zaštite javnog interesa, na temelju odredbe članka 42. stavka 1. Zakona o općem upravnom postupku („Narodne novine“, br. 47/09., 110/21.; dalje u tekstu: ZUP) te u skladu s odredbama članaka 13. i 14. ZNTP-a, protiv kupca – trgovca u maloprodaji MLIN I PEKARE društvo s ograničenom odgovornošću za proizvodnju i promet mlinsko-pekarskih proizvoda i promet trgovačke robe, OIB: 22260862756, sa sjedištem u Sisku, Ulica kralja Zvonimira 24 (dalje u tekstu: MLIN I PEKARE, ili kupac, ili stranka) pokrenula upravni postupak, radi utvrđivanja iskorištavanja značajne pregovaračke snage nametanjem nepoštenih trgovačkih praksi u vezi sa sadržajem i načinom provedbe Ugovora o kupnji i prodaji prehrambenih proizvoda sklopljenog 27. siječnja 2022. s dobavljačem [...], nositeljem obiteljskog poljoprivrednog gospodarstva, OIB: [...], [...], [...] (dalje u tekstu: [...]) i Ugovora o kupnji i prodaji prehrambenih proizvoda sklopljenog 28. veljače 2022. s dobavljačem [...], OIB: [...], sa sjedištem u [...], [...] (dalje u tekstu: [...]), izradom obavijesti o pokretanju upravnog postupka od 14. srpnja 2022. (dalje u tekstu: obavijest od 14. srpnja 2022.) koju je stranka zaprimila 17. srpnja 2022.

Pokretanje predmetnog postupka po službenoj dužnosti rezultat je ispitivanja stanja na tržištu poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda, koje AZTN provodi, kako bi utvrdio jesu li kupci - trgovci u maloprodaji, među kojima i MLIN I PEKARE, uskladili svoje ugovore i poslovanje s odredbama ZNTP-a, s obzirom na to da je odredbom članka 23. stavka 1. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o zabrani nepoštenih trgovačkih praksi u lancu opskrbe hranom („Narodne novine“, broj 52/21.; dalje u tekstu: ZID ZNTP), koji je na snazi od 1. rujna 2021., propisano da se svi ugovori sklopljeni prije stupanja na snagu ZID ZNTP-a moraju uskladiti s njegovim odredbama najkasnije u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu toga Zakona, dakle, najkasnije do 1. ožujka 2022.

U svrhu provedbe predmetnog ispitivanja AZTN je, u okviru neupravnog predmeta KLASA: 034-08/22-04/039, na temelju odredbe članka 17. stavka 1. ZNTP-a, prema kojoj je AZTN ovlašten pisanim putem zahtijevati od stranaka u postupku i drugih pravnih ili fizičkih osoba koje nemaju položaj stranke u postupku, zadruga, strukovnih ili gospodarskih interesnih udruga ili udruženja i komora sve potrebne obavijesti, u obliku pisanih očitovanja te dostavu na uvid ugovora i drugih potrebnih podataka i dokumentacije, dopisom od 5. svibnja 2022., zatražio od kupca MLIN I PEKARE dostavu podataka i očitovanja, analitičkih kartica za konkretno naznačeno razdoblje, kao i dostavu ugovora i dodataka ugovoru te svih priloga ugovoru i popratne dokumentacije koja čini dio ugovorne dokumentacije i na temelju koje MLIN I PEKARE posluju s tri, metodom uzorka, odabrana dobavljača: [...], [...] i [...], sa sjedištem u [...], OIB: [...].

Nakon provedene detaljne analize dostavljenih ugovora, dokumentacije te pisanih očitovanja, koje su MLIN I PEKARE dostavile uz podneske od 11. travnja 2022., dopunjenog 19. travnja 2022. te podneske od 12. svibnja 2022., 26. svibnja 2022. i 13. lipnja 2022., kao i dokumentacije koju su dostavili [...] 17. lipnja 2022. i [...] 17. lipnja 2022., s dopunom od 21. lipnja 2022., AZTN je utvrdio postojanje dostatnih indicija za pokretanje upravnog postupka, budući da je u odnosu na Ugovor o kupnji i prodaji prehrambenih proizvoda sklopljenog 27. siječnja 2022. s dobavljačem [...], nositeljem obiteljskog poljoprivrednog gospodarstva (dalje u tekstu: Ugovor [...]) i u odnosu na Ugovor o kupnji i prodaji prehrambenih proizvoda sklopljenog 28. veljače 2022. s dobavljačem [...](dalje u tekstu: Ugovor [...]), uočio nekoliko nejasnih odnosno spornih odredbi za koje je u postupku bilo potrebno razjasniti je li riječ o odredbama i postupanjima koja su u protivnosti s odredbama ZNTP-a.

Naime, AZTN je nejasnom odnosno spornom ocijenio odredbu članka 4. stavka 1. Ugovora [...] i Ugovora [...], kojom je mjesto isporuke robe ugovoreno na način da su dobavljači dužni isporučiti naručenu robu na fco centralno skladište kupca ili fco prodajno mjesto kupca, ovisno o dogovoru stranaka. Ovakva odredba ukazala se nejasnom i spornom u smislu da ne uređuje mjesto isporuke na način kako to nalaže odredba članka 5. stavka 1. ZNTP-a.

Stoga je AZTN u nekoliko navrata, dopisima od 23. svibnja 2022. i 8. lipnja 2022., tražio pojašnjenje od MLIN I PEKARA u vezi s mjestom isporuke, kao i dostavu dokumentacije u vidu Popisa prodajnih mjesta, odnosno mjesta isporuke, za koju je odredbom članka 4. stavka 1. Ugovora [...] odnosno Ugovora [...] određeno da čini njegov sastavni dio.

Dostavljena dokumentacija i dana pojašnjenja sadržana u podnescima MLIN i PEKARA upućivala su na postojanje indicija da je taj kupac poslovao s dobavljačima [...] i [...] temeljem ugovora koji ne sadrži jedan od bitnih sastojaka u vidu odredbe o mjestu isporuke poljoprivrednog ili prehrambenog proizvoda odredivog i/ili određenog adresom mjesta isporuke, a kako su i očitovanja MLIN I PEKARA bila u proturječnosti s očitovanjem dobavljača [...] u pogledu mjesta isporuke te je dobavljač tvrdio da robu isporučuje na adresu koja se nije nalazila u popisu mjesta isporuke kojega su dostavile MLIN I PEKARE uz podnesak od 13. lipnja 2022., AZTN je utvrdio da je u ovome upravnom postupku potrebno ispitati i utvrditi je li mjesto isporuke definirano, bilo ugovorom, bilo dodatcima odnosno priložima ugovoru, na način kako to propisuje ZNTP ili su MLIN I PEKARE dobavljačima [...] i [...] nametnule nepoštenu trgovačku praksu u smislu odredbe članka 4. stavka 2. točka 1. ZNTP-a.

Analizirajući dalje odredbe dostavljenog Ugovora [...] i Ugovora [...], AZTN je uočio kako se ugovoreni rok isporuke razlikuje od roka u kojemu kupac očekuje od dobavljača da svoje proizvode doista i isporuči.

Naime, odredbom članka 4. stavka 2. predmetnih Ugovora s dobavljačima [...] i [...] određeno je da je rok isporuke robe 7 dana od dana narudžbe, dok je iz dostavljene dokumentacije kupca

kao i njegovog očitovanja od 26. svibnja 2022. i 13. lipnja 2022., proizlazilo da se u praksi od dobavljača zahtijeva isporuka u drugačijim rokovima, uvijek kraćim, od ugovorenog roka.

Pozvani da pojasne koji rok isporuke smatraju obvezujućim za dobavljača, MLIN I PEKARE su se očitovale da je obvezujući rok isporuke onaj naznačen u narudžbenici.

Naknadno jednostrano mijenjanje roka isporuke od strane kupca na način da dobavljaču nakon sklapanja Ugovora, prilikom dostavljanja narudžbe, određuje rok za isporuku koji je kraći od onoga koji je propisan ugovorom, upućivalo je na indiciju da kupac nameće svojim dobavljačima obvezu koja nije predviđena u pisanom obliku i s kojom dobavljač nije mogao računati u trenutku kada je sklopio ugovor i preuzeo obvezu plaćanja ugovorne kazne za slučaj zakašnjenja ili neisporuke u roku, a što bi predstavljalo nepoštenu trgovačku praksu u smislu odredbe članka 4. stavka 2. točke 1. ZNTP-a.

Slijedom opisanih indicija, AZTN je, kako je to uvodno naznačeno, u skladu s odredbom članka 42. stavka 1. ZUP-a te odredbama članka 13. i članka 14. ZNTP-a, izradom obavijesti od 14. srpnja 2022., protiv kupca MLIN I PEKARE pokrenuo po službenoj dužnosti upravni postupak radi utvrđivanja iskorištavanja značajne pregovaračke snage nametanjem nepoštenih trgovačkih praksi iz članka 4. stavka 2. točke 1. ZNTP-a dobavljačima [...] i [...].

U predmetnom upravnom postupku uz pitanja koja su predstavljala indicije za njegovo pokretanje, AZTN je ispitivao sve elemente i sadržaj poslovnih odnosa MLIN I PEKARA s odabranim dobavljačima prehrambenih proizvoda, kako u kontekstu usklađenosti ugovora i ugovorne dokumentacije s odredbama ZNTP-a, tako i u odnosu na provedbu tih ugovora, odnosno općenito načina poslovanja, a na što je AZTN upozorio stranku u obavijesti od 14. srpnja 2022.

Stranka, koja je obavijest AZTN-a od 14. srpnja 2022. zaprimila 17. srpnja 2022., iako poučena u smislu odredbe članka 18. stavka 1. ZNTP-a, nije iskoristila mogućnost da u roku od 60 dana od dana primitka obavijesti o pokrenutom upravnom postupku, predloži preuzimanje obveza u obliku izvršenja određenih mjera i uvjeta te rokove u kojima će to učiniti kako bi se otklonile indicije koje upućuju na nepoštene trgovačke prakse i koje su bile povod za pokretanje ovoga upravnog postupka.

1. Utvrđivanje visine ukupnog godišnjeg prihoda kupca

S obzirom na to da nepoštene trgovačke prakse svojim dobavljačima može nametnuti samo kupac koji iskorištava značajnu pregovaračku snagu, utvrđivanje postojanja značajne pregovaračke snage u smislu ZNTP-a predstavlja zakonsku pretpostavku za vođenje postupka utvrđivanja iskorištavanja značajne pregovaračke snage nametanjem nepoštenih trgovačkih praksi i postupak utvrđivanja postojanja uvjeta za izricanje novčane kazne u pojedinačnim predmetima.

Smatra se da značajnu pregovaračku snagu ima kupac koji je ostvario ukupni godišnji prihod od najmanje 15.000.000,00 kuna (članak 3. stavak 1. ZNTP-a).

Ako kupac ima povezana društva, ukupni godišnji prihod kupca izračunava se tako da se ukupnom godišnjem prihodu odnosno primicima kupca ostvarenima na području Republike Hrvatske pribrajaju ukupni godišnji prihodi odnosno primici njegovih povezanih društava na svjetskoj razini, a prema podacima iskazanim u posljednjem predanom godišnjem financijskom izvješću, konsolidiranom financijskom izvješću ako ga ima ili drugom odgovarajućem financijskom dokumentu. Dobiveni zbroj ukupnih prihoda kupca i s njim povezanih društava

umanjuje se za iznos prihoda odnosno primitaka ostvarenih prodajom robe odnosno pružanjem usluga između tog kupca i s njim povezanih društava, a iznos ukupnog godišnjeg prihoda računa se bez poreza na dodanu vrijednost i ostalih neizravnih poreza (članak 3. stavak 2. i 3. ZNTP-a).

Odredbom članka 2. stavka 1. točke 9. ZNTP-a, povezana društva su definirana kao društva uređena općim propisima o trgovačkim društvima, pojmom poduzetnika pod kontrolom drugog poduzetnika uređenog općim propisom o zaštiti tržišnog natjecanja, uključujući društva koja neku od takvih povezanosti ostvaruju kroz fizičku osobu ili grupu fizičkih osoba koje djeluju zajednički u skladu s člankom 3. Priloga Preporuke Komisije 2003/361/EZ od 6. svibnja 2003. vezano uz definicije mikropoduzeća, malih i srednjih poduzeća (SL L 124, 20. 5. 2003.; u daljnjem tekstu: Prilog Preporuke Komisije), dok je člankom 2. stavkom 1. točkom 7. ZNTP-a kao kupac definirana svaka fizička ili pravna osoba (uključujući i skupinu takvih fizičkih i pravnih osoba), neovisno o poslovnom nastanu te osobe, ili svako javno tijelo u Europskoj uniji, odnosno svako javnopravno tijelo definirano u skladu s propisima kojima se uređuju upravni sporovi, koja kupuje poljoprivredne i prehrambene proizvode.

Kako bi utvrdio jesu li MLIN I PEKARE ostvarile prihode koji bi ih činile kupcem na kojeg se primjenjuju odredbe ZNTP-a te slijedno tome može li se i voditi upravni postupak za utvrđivanje iskorištavanja značajne pregovaračke snage nametanjem nepoštenih trgovačkih praksi, AZTN je izvršio uvid u sudski registar elektroničkim putem, kao i u Registar godišnjih financijskih izvještaja.

Uvidom u posljednje predano godišnje financijsko izvješće u trenutku pokretanja ovoga upravnog postupka, odnosno uvidom u godišnje financijsko izvješće za 2020., utvrđeno je da je društvo MLIN I PEKARE ostvarilo ukupne prihode u iznosu 761.495.887,00 kuna.

Isto tako, uvidom u konsolidirano godišnje financijsko izvješće za 2020. za Grupu MLIN I PEKARE koju čine društvo matica MLIN I PEKARE koje je u vlasništvu na dan 31. prosinca 2020. imalo 88,71% društva PAPUK d.d., a koji u 100% vlasništvu ima društva Anagalis d.o.o. i Darna d.o.o. utvrđeno je da su ostvarili ukupni prihod u iznosu 872.282.577,00 kuna.

Odredbom članka 3. stavka 3. ZNTP-a u prihod između kupca i s njim povezanih društava ne uračunava se prihod ostvaren prodajom robe, odnosno pružanjem usluga između tog kupca i s njim povezanih društava. Taj prihod između kupca MLIN I PEKARA i njegovih povezanih društava je kod konsolidacije već izuzet kao i prihodi ostvareni poslovanjem između povezanih društava, a ostvareni s drugih osnova. Iz svega navedenog proizlazi da MLIN I PEKARE ostvaruju ukupni godišnji prihod određen člankom 3. stavkom 1. ZNTP-a te ih se može smatrati kupcem sa značajnom pregovaračkom snagom.

Tijekom postupka objavljeno je godišnje financijsko izvješće za 2021., a na temelju podataka iz toga izvješća utvrđeno je da su MLIN I PEKARE u toj godini ostvarile ukupne prihode u iznosu 822.706.863,00 kuna. Uvidom u konsolidirano godišnje financijsko izvješće za 2021. utvrđeno je da je u toj godini Grupa MLIN I PEKARE koju čine društvo matica MLIN I PEKARE koje je u vlasništvu na dan 31. prosinca 2021. imalo 93,69% društva Papuk Našice d.o.o., a koji u 100% vlasništvu ima društva Anagalis d.o.o. i Darna d.o.o., ostvarila ukupni prihod u iznosu 1.000.317.544,00 kuna.

2. Ispitni postupak - pribavljanje podataka, dokumentacije i pisanih pojašnjenja te usmena rasprava

U okviru ispitnog postupka, AZTN je od MLINA I PEKARA, ali i od dobavljača [...] i [...] prikupljao podatke, dokumentaciju i pisana pojašnjenja, na temelju ovlasti iz članka 17. stavka 1. ZNTP-a te je održao usmenu raspravu 14. rujna 2022., u skladu s odredbama članka 54. ZUP-a.

U tom smislu, AZTN je analizirao podatke i dokumentaciju u okviru spisa neupravnog predmeta KLASA: 034-08/22-04/039, dostavljene uz podneske MLIN I PEKARA od 11. travnja 2022., 19. travnja 2022., 12. svibnja 2022., 26. svibnja 2022., 13. lipnja 2022., koji su preneseni i čine sastavni dio spisa ovoga upravnog predmeta, kao i podatke i dokumentaciju dostavljene tijekom ovoga upravnog postupka uz podneske stranke od 21. srpnja 2022., 16. rujna 2022., 29. studenoga 2022., 9. prosinca 2022. i 31. siječnja 2023., kao i njezine izjave s usmene rasprave održane 14. rujna 2022.

Isto tako, radi razjašnjenja spornih pitanja, AZTN se obratio i dobavljačima [...] i [...] s određenim upitima, te je u okviru ispitnoga postupka ocjenjivao očitovanje i dokumentaciju zaprimljenu 17. lipnja 2022. od [...] te očitovanje i dokumentaciju koju je dobavljač [...] dostavio u dva navrata 17. lipnja 2022. i 21. lipnja 2022.

Nadalje, zbog potrebe za saslušanjem svjedoka te ocjenjujući da je to korisno za rješavanje ove upravne stvari, AZTN je održao i usmenu raspravu 14. rujna 2022., u skladu s odredbama članka 54. ZUP-a, te je na istoj proveo dokaz saslušanjem svjedoka i to dobavljača [...] i [...], kao zastupnika po zakonu trgovačkog društva [...], a isto tako, uzeo na zapisnik i izjavu stranke.

Konačno, budući da su se MLIN I PEKARE, nakon pokretanja upravnog postupka, u više navrata pozivale na to da posluju sa svim lokalnim dobavljačima, uključujući i [...] i [...], na jednak način i to temeljem tipskog ugovora te da ni jednom od dobavljača nije predan popis mjesta isporuke, AZTN je smatrao neophodnim utvrditi broj dobavljača s kojim stranka posluje na temelju ugovora istovjetna sadržaja, kod kojega je AZTN našao nejasnima odnosno spornima pojedine odredbe pa je u tom smislu AZTN zatražio daljnja očitovanja stranke i odabranih dobavljača, te iste razmotrio u ukupnosti s preostalom dokumentacijom.

2.1. Podnesci – dostava podataka, dokumentacije i pisanih pojašnjenja

U svrhu ispitivanja tržišta i utvrđenja jesu li kupci – trgovci u maloprodaji, među kojima i MLIN I PEKARE uskladili svoje poslovanje s odredbama ZNTP-a, AZTN je 1. travnja 2022. zatražio popis dobavljača s kojima su MLIN I PEKARE poslovale u razdoblju od 1. siječnja 2021. do 31. prosinca 2021., te u razdoblju od 1. siječnja 2022. do 31. ožujka 2022., uz podatak o ukupno ostvarenoj vrijednosti nabave poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda od svakog od dobavljača u navedenim razdobljima, te podatak o tome temeljem koje dokumentacije posluju s dobavljačima.

Na temelju podataka i dokumentacije koju su dostavile MLIN I PEKARE uz podnesak od 11. travnja 2022., dopunjen podneskom od 19. travnja 2022., po zahtjevu AZTN-a od 1. travnja 2022., utvrđeno je da su u razdoblju od 1. siječnja 2022. do 31. ožujka 2022. kupovale prehrambene i poljoprivredne proizvode od [...] dobavljača.

Od dostavljenog popisa dobavljača, AZTN je, metodom uzorka, odabrao tri dobavljača i to [...], [...] i [...] i u odnosu na njih zatražio dostavu dokumentacije, podataka i pojašnjenja. MLIN I PEKARE su, uz podnesak od 12. svibnja 2022. dostavile:

1.) Ugovor o kupnji i prodaji prehrambenih proizvoda sklopljenog 28. veljače 2022. s dobavljačem [...], Ugovor o kupnji i prodaji prehrambenih proizvoda sklopljenog 27. siječnja

2022. s dobavljačem [...], te Ugovor o kupoprodaji robe sklopljenog 1. listopada 2021. s dobavljačem [...] s Prilogom 1.

- 2.) korespondenciju s tri odabrana dobavljača koja se odvijala elektroničkim putem
- 3.) karticu partnera za sva tri odabrana dobavljača
- 4.) pisano očitovanje o tome da dobavljači svoje račune šalju poštom MLIN I PEKARAMA koji ih onda evidentiraju u svojim poslovnim knjigama na datum izdavanja računa, odnosno isporuke robe, dok otiskivanjem prijamnog štambilja evidentiraju datum stvarnog primitka navedenog računa
- 5.) pisano očitovanje o tome da u razdoblju od 1. siječnja 2022. godine do 30. travnja 2022. godine nisu provodili akcijsku prodaju proizvoda navedenih dobavljača

Iz dostavljenog je proizlazilo da AZTN-u, u odnosu na dobavljače [...] i [...], nije predočena cjelovita ugovorna dokumentacija, budući da su pojedine odredbe ugovora upućivale na priloge ugovoru koji čine njihov sastavni dio, a nisu bili dostavljeni uz njih. Isto tako, bilo je potrebno razjasniti dodatna pitanja vezana uz provedbu ugovornih odredbi, zbog čega je AZTN zahtjevom 23. svibnja 2022. zatražio dostavu dodatne dokumentacije, te su MLIN I PEKARE u otvorenom roku, 26. svibnja 2022., u odnosu na dobavljače [...] i [...] dostavile:

- 1) Cjenik Jabuka (prilog I Ugovora), Cjenik Jabuka 2 (prilog I Ugovora), Cjenik jaja M 10-1 Ultra 18-1 (Prilog I Ugovoru) i Cjenik Jaja M 10-1 Ultra 18-1 (28.03.2022)
- 2) Račune dobavljača [...] broj 04/2022, 05/2022, 06/2022, 09/2022, 16/2022 i 17/2022
- 3) Račune dobavljača [...] broj 60-P1-1, 56-P1-1, 75-P1-1, 129-P1-1, 145-P1-1, 159-P1-1, 166-P1-1, 175-P1-1, 188-P1-1, 195-P1-1, 207-P1-1, 226-P1-1, 231-P1-1, 241-P1-1, 251-P1-1, 268-P1-1, 278-P1-1, 277-P1-1, 301-P1-1, 310-P1-1, 319-P1-1.

Također, u tom podnesku MLIN I PEKARE su dale pojašnjenja vezana uz ugovorne odredbe i način njihove provedbe u poslovnom odnosu s dobavljačima [...] i [...], a koje se odnose na mjesta isporuke, rok isporuke, primjenu ugovorne kazne, ugovorenu ambalažu, nedostatke robe i odbijanje primitka uslijed toga, naknadno dogovorene popuste i naknade, primjenu *cassa sconta*, te pojašnjenja o značenju dostavljene elektroničke korespondencije s dobavljačima.

S obzirom na to da MLIN I PEKARE ni uz taj podnesak nisu dostavile Popis prodajnih mjesta odnosno mjesta isporuke koji se u članku 4. stavku 1. Ugovora [...] i Ugovora [...] spominje kao sastavni dio Ugovora, AZTN je ponovio traženje predmetnoga popisa u zahtjevu od 8. lipnja 2022., ujedno tražeći i dodatnu dokumentaciju i pojašnjenja MLIN I PEKARA u pogledu roka isporuke i povrata robe.

Očitujući se na predmetni zahtjev AZTN-a, MLIN I PEKARE su uz podnesak 13. lipnja 2022. dostavile:

- 1) Popis prodajnih mjesta odnosno mjesta isporuke kao sastavni dio Ugovora [...] i Ugovora [...]
- 2) Pojašnjenje u pogledu obvezujućeg roka isporuke
- 3) Pojašnjenje o tome je li bilo povrata roba dobavljačima [...] i [...]
- 4) Narudžbe dobavljaču [...] koje su prethodile računima broj 04/2022, 05/2022, 06/2022, 09/2022, 16/2022 i 17/2022
- 5) Narudžbe dobavljaču [...] koje su prethodile računima broj 60-P1-1, 56-P1-1, 75-P1-1, 129-P1-1, 145-P1-1, 159-P1-1, 166-P1-1, 175-P1-1, 188-P1-1, 195-P1-1, 207-P1-1, 226-P1-1, 231-P1-1, 241-P1-1, 251-P1-1, 268-P1-1, 278-P1-1, 277-P1-1, 301-P1-1, 310-P1-1, 319-P1-1

AZTN je zahtjevima od 8. lipnja 2022. zatražio očitovanja i od dobavljača, sukladno čemu se dobavljač [...] očitovao 17. lipnja 2022. o mjestu isporuke, akcijama, posljedicama neisporuke

robe, popustima, povratu robe, načinu ispostavljanja računa i rokovima plaćanja, te je ujedno dostavio traženu dokumentaciju, dok je dobavljač [...] o navedenom dostavio svoje očitovanje 17. lipnja 2022., uz dopunu od 21. lipnja 2022.

Preslika navedenih očitovanja i dostavljene dokumentacije koje su dostavili dobavljači uručena je stranci na usmenoj raspravi održanoj 14. rujna 2022., kojom prilikom ju je AZTN poučio o pravu da se očituje o podnescima i dokumentaciji koju su dostavili ti dobavljači, u skladu s odredbama članka 52. ZUP-a. Stranka nije dostavila posebno očitovanje na podneske dobavljača, ali se tijekom ispitnog postupka očitovala o okolnostima koje je ocijenila bitnima, a o kojima su se izjasnili i sami dobavljači.

Po traženju AZTN-a koje je specificirano u obavijesti od 14. srpnja 2022., MLIN I PEKARE su se, u podnesku od 20. srpnja 2022., zaprimljenom u AZTN-u 21. srpnja 2022., očitovale o mjestu isporuke temeljem narudžbe broj 2022/70-000064 dobavljaču [...], s obzirom na to da su u narudžbi navedena dva mjesta isporuke i to: *Skł Centralno* (bez navođenja adrese) i [...], [...], [...], o razlikovanju zahtjeva za narudžbu i narudžbe s obzirom na različito nazivlje, o broju svojih centralnih skladišta, o postojanju eventualne razlike između mjesta preuzimanja, s obzirom na uočenu razliku otisnutog štambilja na otpremnici te su ujedno dostavile analitičku karticu za dobavljača [...] za specificirano razdoblje.

Dodatno su MLIN I PEKARE priložile anekse Ugovoru [...] i Ugovoru [...], oba sklopljena 26. svibnja 2022., kojima je izmijenjena odredba članka 4. stavka 1. Ugovora [...] i Ugovora [...] kojom je uređeno mjesto isporuke.

Nakon provedene usmene rasprave održane 14. rujna 2022., na kojoj je AZTN zaključkom pozvao stranku da dostavi dodatnu dokumentaciju, pojašnjenja i očitovanja, stranka je, uz podnesak od 16. rujna 2022. zaprimljen u AZTN-u istoga dana, dostavila traženu dokumentaciju u vidu računa dobavljača [...] broj 322-P1-1 iz kojega je vidljiv datum zaprimanja, kao i pisano objašnjenje o razlozima zbog kojih taj račun nije evidentiran u analitičkoj kartici stranke dostavljenoj AZTN-u za razdoblje od 1. svibnja 2022. do 17. srpnja 2022., te račun dobavljača [...] broj 22/2022 od 1. travnja 2022. iz kojega je vidljiv datum zaprimanja. Ujedno je stranka dodatno dostavila ispis komunikacije putem elektroničke poruke između nje i dobavljača [...] od 3. ožujka 2022., naslovljen „Ponuda“.

Zahtjevom od 24. siječnja 2023. AZTN je pozvao stranku da dostavi popis svih dobavljača poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda, domaćih i inozemnih, s kojima su MLIN I PEKARE poslovale u razdoblju od 1. siječnja 2022. pa do dana zaprimanja zahtjeva na temelju ugovora koji su u svojem sadržaju istovjetni ugovorima sklopljenim s dobavljačima [...] i [...], kao i popis svih dobavljača s kojima su poslovale temeljem ugovora koje je u njihovo ime i za njihov račun sklopio ULTRA GROS d.o.o.

MLIN I PEKARE su udovoljile traženju AZTN-a te su dostavile tražene popise dobavljača zaključno s danom 31. listopada 2022. uz naznaku da od ukupno [...] dobavljača, s još 38 dobavljača posluju na temelju tipskog ugovora koji je istovjetan ugovorima sklopljenim s dobavljačima [...] i [...], sa [...] dobavljača posluju na temelju ugovora koje je u njihovo ime i za njihov račun sklopio [...], dok s preostalih [...] dobavljača posluju na temelju tipskih ugovora za otkup pšenice.

AZTN je, metodom uzorka, izabrao 10 daljnjih dobavljača iz popisa dobavljača za koje su se MLIN I PEKARE očitovale da posluju temeljem ugovora istovjetnog Ugovoru [...] i Ugovoru [...], te je u odnosu na njih zatražio dostavu sve ugovorne dokumentacije i analitičkih kartica za razdoblje od dana sklapanja svakog pojedinog ugovora do 30. studenoga 2022.

Nakon analize zaprimljene dokumentacije AZTN je, ponovno metodom uzorka, odabrao 2 dobavljača [...] (OPG [...]) i [...] (OPG) od kojih je zatražio dostavu ugovora sa svim pripadajućim prilogima i sastavnim dijelovima, uključujući i elektroničku komunikaciju s kupcem iz koje je vidljiv dogovor kupca i dobavljača oko pojedinih sastojaka ugovora, primjerice, popis mjesta isporuke, cjenici, e-poruke i slično. Dodatno je zatraženo pojašnjenje o datumu sklapanja ugovora i eventualnih dodataka (aneksa) ugovoru, očitovanje o vrsti proizvoda koje dobavljači isporučuju MLIN I PEKARAMA i o tome jesu li kupac i dobavljač dogovarali neke specifičnosti oko vrste, kvalitete proizvoda kojega dobavljač mora isporučivati (na primjer sorta, klasa, veličina, kalibar proizvoda i slično) i ambalaže te je li u trenutku sklapanja ugovora ili kasnije, tijekom ugovornog odnosa, sačinjena i razmijenjena između kupca i dobavljača zasebna isprava koja bi sadržavala vrstu, eventualne specifičnosti oko kvalitete i cijenu proizvoda (primjerice, e-poruke između kupca i dobavljača, zasebni cjenici, lista proizvoda i slično), kao i očitovanje o adresi mjesta na koje dobavljači isporučuju svoju robu MLIN I PEKARAMA.

Cjelokupnu zaprimljenu dokumentaciju i očitovanja dobavljača AZTN je dostavio na znanje stranci 24. siječnja 2023. uz davanje mogućnosti da se očituje na tu dokumentaciju. Ujedno je AZTN zatražio i očitovanje stranke vezano uz proturječnosti koje su se ukazale između kazivanja stranke i dostavljene dokumentacije, kao i dodatne račune dobavljačice [...] (OPG [...]), broj 12/1/1, 3/1/1, 38/1/1 i 45/1/1 i dobavljača [...] (OPG), broj: 46/1/1, 71/1/1 i 195/1/1 radi provjere urednosti plaćanja u zakonskim rokovima.

MLIN I PEKARE su podneskom od 31. siječnja 2023. dostavile traženu dokumentaciju i dodatno očitovanje, dok su u odnosu na dokumentaciju pribavljenu od dobavljača koju im je AZTN proslijedio na uvid 24. siječnja 2023., istaknule da nemaju što za iskazati.

Sva dostavljena dokumentacija i pojašnjenja stranke i njezinih dobavljača detaljno su izložena i analizirana u točkama 3., 5., 6. i 7. obrazloženja ovoga rješenja.

2.2. Usmena rasprava održana 14. rujna 2022.

Radi utvrđivanja svih činjenica i okolnosti bitnih za razjašnjenje pravog stanja stvari, odnosno za rješavanje ove upravne stvari, a u skladu s odredbom članka 54. stavka 1. ZUP-a, AZTN je zaključkom od 8. kolovoza 2022., odredio održavanje usmene rasprave, na koju su pored stranke, u svojstvu svjedoka pozvani dobavljači stranke i to [...] kao nositelj OPG-a i [...] kao član uprave, odnosno ovlaštena osoba za zastupanje trgovačkog društva [...].

Na usmenu raspravu 14. rujna 2022. za stranku je pristupila zastupnica po zakonu Vesna Butorac, direktorica MLIN I PEKARA te zaposlenik stranke [...] u svojstvu opunomoćenika, prema punomoći koja je tom prilikom predana u spis, kao i pozvani svjedoci.

Za stranku je iskazivala, odgovarala na pitanja AZTN-a i davala pojašnjenja Vesna Butorac.

U bitnom, stranka je izjavila kako ostaje pri svim navodima iznesenim tijekom dotadašnjeg ispitnog postupka, kako onih iznesenih u okviru neupravnog predmeta koji se vodio pod poslovnim brojem: KLASE: 034-08/22-04/039, tako i onih danih u okviru ovoga upravnog postupka, potvrđujući da su dostavljeni podaci i dokumentacija potpuni i istiniti. Također, stranka je postavljala pitanja svjedocima te iskazivala o ugovornim odredbama i načinu njihove provedbe.

U skladu s odredbama članka 52. i 54. ZUP-a stranka je poučena da ima pravo sudjelovati u ispitnom postupku, davati izjave i objašnjenja, iznositi činjenice i okolnosti bitne za rješavanje upravne stvari, pobijati točnost navoda koji se ne slažu s njezinim navodima, kao i pravo sudjelovati na raspravi i dopunjavati svoje navode.

Detaljan opis navoda svjedoka i stranke s usmene rasprave koji se odnose na utvrđene povrede ZNTP-a sadržani su u točki 6. obrazloženja ovoga rješenja.

Dokaznih prijedloga stranka nije imala.

Stranku je AZTN zaključkom, a na temelju ovlasti iz članka 17. stavka 1. ZNTP-a i uz pripadajuća upozorenja u smislu stavka 3. istoga članka, pozvao na dostavu dokumentacije i očitovanja potrebnih za dodatno razjašnjenje pojedinih aspekata poslovnih odnosa stranke i njezinih dobavljača čemu je stranka udovoljila u otvorenom roku.

Na sadržaj zapisnika s usmene rasprave stranka i svjedoci nisu imali primjedbi, a što su potvrdili svojim potpisom na zapisnik.

3. Odluka Vijeća za zaštitu tržišnog natjecanja o preliminarno utvrđenom činjeničnom stanju i Obavijest AZTN-a o preliminarno utvrđenom činjeničnom stanju od 28. veljače 2023.

3.1. Odluka Vijeća za zaštitu tržišnog natjecanja

Vijeće za zaštitu tržišnog natjecanja (dalje u tekstu: Vijeće) je na temelju činjenica i okolnosti koje su do tada utvrđene tijekom ispitnog postupka, na svojoj 8/2023. sjednici, održanoj 28. veljače 2023., u skladu sa svojim ovlastima iz članka 19. stavka 1. ZNTP-a, preliminarno utvrdilo kako su MLIN I PEKARE, iskorištavajući značajnu pregovaračku snagu, svojim dobavljačima jaja i jabuka nametnuli nepoštene trgovačke prakse u smislu ZNTP-a.

U bitnom, riječ je o preliminarno utvrđenim povredama koje su se sastojale u tome da su MLIN I PEKARE:

- poslovale na temelju ugovora s dobavljačima [...] i [...] koji nisu sadržavali jasnu odredbu o mjestu isporuke proizvoda odredivog i/ili određenog adresom mjesta isporuke, budući da je u članku 4. stavku 1. Ugovora [...] i u članku 4. stavku 1. Ugovora [...] kao mjesto isporuke određeno fco centralno skladište kupca ili fco prodajno mjesto kupca, dok popis prodajnih mjesta odnosno mjesta isporuke koji je trebao činiti sastavni dio ugovora ne postoji, odnosno bilo je ugovoreno više mjesta isporuke bez da bi dobavljač bio upoznat sa svima, dakle, MLIN I PEKARE su s navedenim dobavljačima poslovale temeljem ugovora za koje je preliminarno utvrđeno da su protivni odredbi članka 5. stavka 1. točka 5. ZNTP-a, što predstavlja nepoštenu trgovačku praksu u smislu odredbe članka 4. stavka 2. točke 1. ZNTP-a koja je trajala u odnosu na Ugovor [...] dva mjeseca i 26 dana, a u odnosu na Ugovor [...] tri mjeseca i 30 dana, kako je to navedeno u točki 5.I. Obavijesti o preliminarno utvrđenom činjeničnom stanju od 28. veljače 2023. (dalje u tekstu: Obavijest od 28. veljače 2023.)

- poslovale na temelju ugovora s dobavljačem [...] za koji je preliminarno utvrđeno da nije sadržavao odredbu o cijeni, kvaliteti i vrsti proizvoda koji je predmet kupoprodaje što je protivno odredbama članka 5. stavka 1. točkama 1. i 2. ZNTP-a, što predstavlja nepoštenu trgovačku praksu u smislu odredbe članka 4. stavka 2. točke 1. ZNTP-a u trajanju od sklapanja Ugovora [...] pa do pisanog određenja cijena, vrste i kvalitete, odnosno u razdoblju od 28. veljače 2022. do 28. ožujka 2022. odnosno ukupno 28 dana, kako je to navedeno i u točki 5.II. Obavijesti od 28. veljače 2023.

U skladu s opisanom odlukom Vijeća, donesenom na temelju zakonskih ovlasti, AZTN je u smislu odredbi članka 19. stavaka 1. i 2. ZNTP-a izradio i dostavio stranci Obavijest od 28.

veljače 2023., u kojoj je izložio sve preliminarno utvrđene činjenice i okolnosti vezane uz povredu ZNTP-a u ispitnom postupku te ju je pozvao na dostavu pisane obrane, predlaganje daljnjih dokaza i svjedoka, ako ih ima.

Uz Obavijest od 28. veljače 2023., AZTN je stranci dostavio i zaključak o određivanju usmene rasprave, kojim poziva stranku na usmenu raspravu 28. ožujka 2023., temeljem članka 19. stavaka od 3. do 5. ZNTP-a.

3.2. Postupanja stranke za koja je AZTN u Obavijesti od 28. veljače 2023. utvrdio da ne predstavljaju nepoštene trgovačke prakse

3.2.1.1. Rok isporuke

U odredbi članka 4. stavka 2. Ugovora [...] i Ugovora [...] navedeno je kako je rok isporuke robe sedam dana od dana narudžbe, dok je robu s određenim rokom trajanja prodavatelj dužan sukladno stavku 3. istoga članka dostavljati kupcu unutar važećih rokova koji kupcu omogućavaju prodaju robe prije isteka roka trajanja.

Nadalje, u stavku 4. istoga članka ugovora propisana je ugovorna kazna za dobavljača u visini [...] vrijednosti naručene, a neisporučene odnosno nepotpuno ili nepravovremeno isporučene robe.

Kako bi se razjasnila ova ugovorna odredba, AZTN je 23. svibnja 2022. zatražio od MLIN I PEKARA pisano pojašnjenje o tome što se smatra isporukom unutar „*važećih rokova*“ i na koji način su dobavljači upoznati o tome koji su to rokovi unutar kojih moraju dostaviti robu kupcu, kako bi mu omogućili prodaju prije isteka roka trajanja. Ujedno je zatraženo očitovanje o tome je li u odnosu na dobavljače [...] i [...] primijenjena ugovorna kazna predviđena člankom 4. stavkom 4. Ugovora.

MLIN I PEKARE su se u podnesku od 26. svibnja 2022. očitovale o tome da su dobavljači [...] i [...] njihovi lokalni dobavljači, koji prema dogovoru imaju rok isporuke naručenih proizvoda u roku od 24 do 48 sati te prema naznačenom datumu isporuke na narudžbenici i ako dođe do promjene termina isporuke zbog nepredvidivih okolnosti, novi termin isporuke dogovara se telefonskim putem. Nadalje, MLIN I PEKARE navode kako kod dobavljača [...] i [...] nije primijenjena ugovorna kazna predviđena člankom 4. stavkom 4. Ugovora.

Cijeneći zaprimljeno očitovanje MLIN I PEKARA o tome da se rok isporuke određuje u narudžbenici i da može biti od 24 sata do 48 sati, što se razlikuje od sadržaja odredbe članka 4. stavka 2. Ugovora [...] i Ugovora [...], kojom je određeno da je rok isporuke robe sedam dana od dana narudžbe, AZTN je zahtjevom od 8. lipnja 2022. zatražio daljnje pojašnjenje u pogledu roka isporuke i oko toga koji rok isporuke MLIN I PEKARE smatraju obvezujućim u slučaju ako se rok isporuke naznačen na narudžbi razlikuje od roka isporuke iz članka 4. stavka 2. Ugovora [...] i Ugovora [...].

MLIN I PEKARE su u podnesku od 13. lipnja 2022. ponovile da su dobavljači [...] i [...] njihovi mali lokalni dobavljači te su potvrdile da dostavu robu dogovaraju telefonom na dnevnoj bazi. Budući da jaja dobavljača [...] imaju rok trajanja od 30 dana i dinamika isporuke je dva puta tjedno, a po potrebi i više, prije kreiranja narudžbenice s dobavljačem se dogovora termin isporuke. Obvezujući rok isporuke robe, naznačen u narudžbenici, dogovoren je telefonskim putem s dobavljačem kada to dobavljaču odgovara prema njegovoj dinamici proizvodnje, a

prema potrebama prodaje MLIN I PEKARA te je uobičajena trgovačka praksa rok isporuke od 24 sata do 48 sati.

AZTN se dodatno, dopisom od 8. lipnja 2022., obratio i dobavljačima [...] i [...] te u pogledu rokova isporuke zatražio pisano očitovanje o tome u kojem roku je svaki od njih u obvezi isporučiti robu kupcu, na koji način je taj rok određen, kao i od kojeg trenutka je dobavljač upoznat s rokom u kojemu mora isporučiti robu kupcu. Ujedno je AZTN zatražio i pisano očitovanje o tome postoje li za dobavljača posljedice za neisporuku robe u roku i ako da, o kojim posljedicama je riječ te je li dobavljač od trenutka sklapanja ugovora do dana zaprimanja ovog zahtjeva bio u obvezi platiti kakvu naknadu povezanu s neisporukom robe u roku.

Dobavljač [...] je u očitovanju zaprimljenom u AZTN-u 17. lipnja 2022. izjavio kako je rok isporuke određen prema telefonskom dogovoru s mogućnošću odstupanja dan ili dva zbog pripreme robe, kao i da nije bilo nikakvih posljedica za neisporuku robe u roku.

Dobavljač [...] je naveo da je dužan isporučiti robu kupcu u roku od sedam dana od dana narudžbe na temelju ugovora, kao i da ako ne isporuči robu u skladu s uvjetima iz članka 4. ugovora dužan je isplatiti ugovornu kaznu u visini [...] vrijednosti naručene, a neisporučene robe, dok se u pogledu eventualno izrečene ugovorne kazne propustio očitovati.

S obzirom na diskrepanciju u tumačenju o tome koji rokovi isporuke su obvezujući i činjenicu da su početna ispitivanja rezultirala zaključkom da se u provedbi odstupanja od ugovorne odredbe te se dobavljače zapravo obvezuje na isporuku unutar rokova koji se određuju naknadno u narudžbi i koji su značajno kraći od ugovorenih rokova, za AZTN je opisano postupanje predstavljalo indiciju da kupac nameće svojim dobavljačima obvezu koja nije predviđena u pisanom obliku i s kojom dobavljač nije mogao računati u trenutku kada je sklopio Ugovor i preuzeo obvezu plaćanja ugovorne kazne za slučaj zakašnjenja ili neisporuke u roku, a što bi predstavljalo nepoštenu trgovačku praksu u smislu odredbe članka 4. stavka 2. točke 1. ZNTP-a.

Predmetna indicija je stoga bila i jedan od povoda za pokretanje ovoga upravnog postupka po službenoj dužnosti, a kako je opisano u točki 1. Obavijesti od 28. veljače 2023., te je ispitni postupak, koji je uslijedio nakon pokretanja upravnog postupka, obuhvatio i razjašnjavanje svih relevantnih okolnosti oko roka isporuke.

Stranka se, nakon zaprimanja obavijesti od 14. srpnja 2022., pisano očitovala o rokovima isporuke, navodeći da rokovi ovise o neposrednom dogovoru s dobavljačem, a pogotovo ako je riječ o vrlo osjetljivom proizvodu kao što su jaja, da je u obostranom interesu da jaja što svježija izađu na tržište te da se zbog oscilacija u prodaji događa da se zalihe u prodavaonicama rasprodaju prije planiranog roka pa tada kontaktiraju dobavljača i dogovaraju isporuku prema njegovim mogućnostima. Slična je situacija i s jabukama, budući da se one beru jednom godišnje i čuvaju u skladištu, tako da dobavljač uvijek ima raspoložive količine za isporuke i ne ovisi o vremenu kao kod drugih proizvoda koji se proizvode cijele godine. U slučaju da njihov dobavljač nema dovoljnu količinu proizvoda niti nakon ugovorenog roka prema ugovoru od sedam dana, MLIN I PEKARE navode da uvažavaju činjenicu da je riječ o proizvodnji koja varira i da nikada nisu protiv ijednog dobavljača pokretale bilo kakav kazneni postupak, niti ga teretile za bilo kakve troškove.

Stranka je i na usmenoj raspravi održanoj 14. rujna 2022. iskoristila svoje pravo sudjelovanja u ispitnom postupku i iznošenja tvrdnji pa je obrazlažući ugovornu odredbu u pogledu roka isporuke od sedam dana ponovila tvrdnju da je riječ o tipskim ugovorima, ali i da je kod konkretnih dobavljača riječ o specifičnim proizvodima s kratkim rokom trajanja, zbog čega se sami rokovi dogovaraju neposredno prije narudžbe s dobavljačem, da pri tome MLIN I PEKARE uvijek poštuju rokove koje im spomenu sami dobavljači pa ako netko kaže da ne

može isporučiti robu u dva dana za kada im npr. treba roba, ne rade od toga nikakav problem i čekaju isporuku sukladno mogućnostima dobavljača i do sada, u odnosu na ova dva dobavljača, nisu primjenjivali ugovornu kaznu.

AZTN je na usmenoj raspravi održanoj 14. rujna 2022. saslušao i svjedoke na okolnosti vezane uz rok isporuke.

Svjedok [...] je u svojem iskazu u bitnom naveo da ga prije isporuke nazovu iz MLIN I PEKARA, kažu da trebaju određenu količinu robe i pitaju u kojem roku svjedok istu može isporučiti i onda je svjedok taj koji određuje rok, taj rok može biti različit kod svake isporuke, ovisno o njegovim mogućnostima. Svjedok ističe da su MLIN I PEKARE uvijek bili tolerantni u smislu roka isporuke i napominje da su se do sada ti rokovi u pravilu kretali oko dva do tri dana, da nije bilo situacije da ne bi mogao isporučiti robu unutar dva do tri dana i nije bilo situacije da su MLIN I PEKARE odustale od namjere naručivanja robe zbog roka kojega bi odredio svjedok, niti je primijenjena ugovorna kazna u slučaju eventualnog prekoračenja roka isporuke. Dodatno, svjedok je naveo da je za njega obvezujući onaj rok kojega je usmeno dogovorio sa strankom, jer je taj rok on sam odredio pa se smatra i obveznim isporučiti robu u tom roku.

Svjedok [...] je u odnosu na rok isporuke izjavio da misli da je u ugovoru stavljen rok isporuke od 48 sati, po zaprimanju narudžbe [...] kreće sa sortiranjem jaja, u pravilu isti dan i onda se drugi dan roba isporučuje. Svjedok dalje pojašnjava da bi u slučaju da ne može isporučiti robu drugi dan obavijestio MLIN I PEKARE, ali su to iznimno rijetke situacije i do sada se možda dogodilo dva puta i u tim slučajevima nije bilo nikakvih posljedica za njega, niti je bilo odustajanja od narudžbe, već bi isporučio robu u naknadnom raspoloživom roku.

Imajući u vidu da se [...] u ranijem pisanom očitovanju izjasnio da je obvezan isporučiti robu kupcu MLIN I PEKARAMA u roku od sedam dana od dana narudžbe, a u svojem iskazu spominje 48 sati, svjedok, zatražen da objasni koji rok isporuke smatra obvezujućim u smislu da bi prekoračenjem toga roka došlo do primjene ugovorne kazne iz ugovora, je odgovorio da se ne može očitovati koji bi to rok bio u smislu broja dana od napravljene narudžbe, ali da do sada nije bilo govora o primjeni ugovorne kazne zbog nekog prekoračenja roka i nije bilo slučajeva da bi MLIN I PEKARE uvjetovali rok isporuke.

Iskazujući o roku isporuku, oba svjedoka su u bitnom naglasili da su, po obavijesti MLIN I PEKARA da im treba roba, sami dobavljači ti koji određuju rok za isporuku svojih proizvoda, ovisno o svojim mogućnostima. Unatoč tome što je u pravilu riječ o kraćim rokovima od onog koji je propisan ugovorima, svjedoci su jasno stavili do znanja da im tako kratki rokovi ne predstavljaju problem, a čak i kada bi prekoračili taj rok izjavili su da nisu snosili ikakve posljedice.

Osim činjenice da je na narudžbama kupca naveden kraći rok od onog koji je propisan ugovorom, a što se može objasniti time da je rok na narudžbama zapravo rezultat onoga što je dobavljač naveo kada mu je kupac javio svoju potrebu za robom, AZTN, ocjenjujući svu priliku dokumentaciju, a poglavito iskaze dobavljača, ne nalazi elemenata nametanja nepoštenih trgovačkih prakse od strane MLIN I PEKARA kada se govori o roku isporuke, budući da je utvrđeno da su dobavljači ti koji zapravo određuju rok u kojemu mogu isporučiti robu odnosno jaja.

Životno je uvjerljivo da je doista riječ o robi za koju dobavljači imaju interesa da je što brže isporuče kupcu, zbog čega i određuju takve kratke rokove, znajući da će u tim rokovima moći ispuniti obvezu, uzimajući u obzir svoje proizvodne procese. U suprotnom, da su MLIN I PEKARE samoinicijativno, bez da im dobavljač prethodno kaže da ima robu za isporučiti, određivali ovakve kratke rokove isporuke, opravdano je očekivati da bi isporuke značajno

kasnile imajući u vidu da, primjerice, jaja nisu proizvod kojega dobavljač ima pohranjenog već ovisi o proizvodnim procesima kod dobavljača.

Bitno je napomenuti da AZTN nije utvrdio da je bilo primjene ugovorne kazne zbog prekoračenja roka isporuke tako da je u konkretnim slučajevima izostala ocjena pravilnosti njezine provedbe u situaciji kada su ugovorne strane očigledno naknadno usmeno dogovarale nove rokove koji odstupaju od roka utvrđenog ugovorom.

Međutim, indicija da povod toj promjeni rokova leži u zahtjevu od strane kupca, odnosno da su MLIN I PEKARE bile te koje su nametale dobavljaču nove rokove isporuke dovodeći ga u položaj da bude izložen mogućnosti zakašnjenja u ispunjenju obveze, otklonjena je od strane samih dobavljača koji su u tom pogledu rezolutno tvrdili da su oni ti koji su određivali rokove i da su ti rokovi u skladu s njihovim mogućnostima.

Prihvaćajući takve izjave svjedoka koji se u tom dijelu podudaraju s tvrdnjama i same stranke, te imajući u vidu da iste nisu suprotne dokumentaciji koja prileži spisu, AZTN nije utvrdio da bi MLIN I PEKARE svojim dobavljačima nametnule nepoštenu trgovačku praksu iz odredbe članka 4. stavka 2. točke 1. ZNTP-a.

4. Pisana obrana stranke od 17. ožujka 2023. i usmena rasprava održana 28. ožujka 2023.

Stranka je u smislu članka 19. stavka 4. ZNTP-a, u otvorenom roku, dostavila AZTN-u svoju pisanu obranu 17. ožujka 2023. (dalje u tekstu: pisana obrana).

U pisanoj obrani stranka je osporila da je, iskorištavajući značajnu pregovaračku snagu, svojim dobavljačima nametala nepoštene trgovačke prakse, te je zaključila kako je AZTN na temelju pravilno utvrđenog činjeničnog stanja pogrešno primijenio materijalno pravo što je rezultiralo pogrešnim zaključkom o postojanju nepravilnosti izloženih u Obavijesti od 28. veljače 2023.

Stranka u bitnome navodi kako je odredba o mjestu isporuke sadržana u Ugovoru [...] i Ugovoru [...] u skladu sa ZNTP-om budući da je zakonodavac u odredbi članka 5. stavka 1. točke 5. ZNTP-a koristio formulaciju da mjesto isporuke mora biti određeno i/ili određivo adresom pa samim time, po tumačenju stranke, navođenje adrese mjesta isporuke nije nužno da bi se smatralo da je ugovoreno mjesto isporuke u skladu sa ZNTP-om, već je dovoljno da ugovoreno mjesto isporuke bude određivo. Kako je stranka u ugovoru, kao mjesto isporuke, definirala centralno skladište, a poznato je da stranka ima samo jedno centralno skladište, time je, po tumačenju stranke, mjesto isporuke dovoljno određivo i u skladu sa ZNTP-om. Stranka naglašava kako je, unatoč navedenome, samoinicijativno, bez ulaženja u polemike osnovanosti odnosno pravilnost tumačenja ZNTP-a od strane AZTN-a, sačinila anekse ugovorima koje je prilagodila tumačenju AZTN-a.

Nadalje je stranka istaknula kako odredba o isporuci na prodajna mjesta stranke nikada nije konzumirana, te da nije niti mogla doći u primjenu bez prethodnoga dogovora s dobavljačem, što predmetnu odredbu čini uvjetnom i podložnom dogovoru stranke i dobavljača, bez kojega takva odredba nema pravnog učinka pa ne može ni predstavljati nepoštenu trgovačku praksu.

Stranka, kako u pisanoj obrani tako i iskazujući na usmenoj raspravi održanoj 28. ožujka 2023., navodi kako AZTN krajnje usko tumači i slijedi zakonsku normu što vodi pretjeranom pravnom formalizmu koji je protivan Ustavu Republike Hrvatske („Narodne novine“, br. 56/90., 135/97., 8/98., 113/00., 124/00., 28/01., 41/01., 55/01., 76/10., 85/10. i 5/14.; dalje u tekstu: Ustav RH), što proizlazi i iz odluka Ustavnoga suda Republike Hrvatske br. U-III-20184/2009 od 13. studenoga 2014. i br. U-III-1001/2007 od 7. srpnja 2010., čije dijelove stranka citira.

U odnosu na zaključak AZTN-a iz Obavijesti od 28. veljače 2023. da je stranka s dobavljačem [...] poslovala na temelju ugovora koji nije sadržavao odredbu o cijeni, kvaliteti i vrsti ugovora, stranka u pisanoj obrani navodi kako je činjenica da ugovoru nije priložen cjenik posljedica propusta dobavljača da cjenik dostavi stranci, a nikako krivnja stranke, te je dobavljač taj koji je nametnuo stranci nepoštenu trgovačku praksu jer bez dostave cjenika stranka nije imala sigurnost u cijene kupoprodajnih proizvoda, nije mogla planirati troškove nabavke proizvoda i nije mogla unaprijed raditi kalkulacije maloprodajnih cijena istih proizvoda čime je njezino poslovanje bilo otežano.

Na usmenoj raspravi održanoj 28. ožujka 2023., u nazočnosti zastupnice po zakonu, gospođe Vesne Butorac i opunomoćenika stranke [...], odvjetnika u [...], [...], stranka po svojem opunomoćeniku dodatno razlaže ovaj zaključak, navodeći da je uslijed toga što joj dobavljač nije dostavio cjenik, imala na raspolaganju dvije opcije ili odbiti poslovati s tim dobavljačem i nastaviti raditi s inozemnim proizvođačima, čime bi dobavljaču [...] nedvojbeno nastala šteta ili poslovati na temelju usmenog dogovora oko cijene i na temelju računa kojega bi dobavljač ispostavio za isporučene proizvode. Stranka navodi kako se nije odlučila za raskid poslovne suradnje s [...] kako bi ga zaštitila i pomogla mu, a poslovanjem bez cjenika koji bi određivao cijenu, vrstu i kvalitetu proizvoda, nikome nije pričinjena šteta pa bi izricanje bilo kakve sankcije prema stranci bilo u suprotnosti svrsi ZNTP-a, a koja svrha nije kažnjavanje već brzo i učinkovito otklanjanje nepoštenih trgovačkih praksi, što proizlazi iz konačnog prijedloga ZNTP-a od 18. listopada 2017. i uputa djelatnika AZTN-a s održanih radionica 2018.

Stranka u pisanoj obrani posebno naglašava kako je navodna kršenja ZNTP-a samoinicijativno otklonila prije pokretanja upravnoga postupka kao i da je dokaze o prekidu navodnog protupravnog djelovanja dostavila AZTN-u, također prije pokretanja postupka, čime je ne samo otpao razlog za vođenje upravnoga postupka, već je dovedena u pitanje zakonitost upravnoga postupka jer pokretanjem postupka nakon otklanjanja nepravilnosti, stranka više nije bila u mogućnosti konzimirati svoje pravo iz odredbe članka 18. ZNTP-a na preuzimanje obveza u obliku izvršenja mjera, uvjeta i rokova kako bi se otklonile indicije koje upućuju na nepoštene trgovačke prakse pa je time dovedena u nepovoljniji položaj od onih poduzetnika koji održavaju na snazi nepoštene trgovačke prakse.

Zaključno, u pisanoj obrani, kao i prilikom iskazivanja na usmenoj raspravi 28. ožujka 2023., stranka ističe kako se pridržava svih svojih obveza prema dobavljačima, poštujući i rokove isporuke i rokove plaćanja i to unatoč tome što posluje u otežanim uvjetima koji su pogoršani potresom koji se dogodio na području Sisačko-moslavačke županije uslijed kojega je stranci nastala imovinska šteta u visini od cca 20.000.000,00 kuna zbog oštećenja objekata u njezinom vlasništvu i koju štetu će morati sama sanirati na teret svoje dobiti iz poslovanja. Stranka ističe kako bi svako kažnjavanje dodatno pogoršalo ionako tešku situaciju u kojoj se stranka nalazi zbog enormnog povećanja troškova energije i sirovina. Osim toga, opreza radi, stranka je naglasila kako je tijekom i prije pokretanja upravnog postupka maksimalno surađivala s AZTN-om i dostavljala svu zatraženu dokumentaciju, kao i da je samoinicijativno poduzimala radnje za otklanjanje nejasnoća, čime su ispunjeni uvjeti za primjenu olakotnih okolnosti iz članka 27. stavka 2. ZNTP-a.

Na održanoj usmenoj raspravi stranka se izjasnila da, uz navode sadržane u pisanoj obrani, ostaje i kod svih navoda iznesenih u ispitnom postupku, kao i da nema daljnjih dokaznih prijedloga, nakon čega je usmena rasprava zaključena. Na zapisnik s usmene rasprave od 28. ožujka 2023. niti zastupnica stranke po zakonu niti opunomoćenik stranke nisu imali primjedbi, što su potvrdili svojim potpisom.

AZTN je navode i dokazne prijedloge stranke iznesene u pisanoj obrani MLIN I PEKARA i na usmenoj raspravi uzeo u obzir pri utvrđivanju uvjeta za izricanje novčane kazne, kako se navodi niže u točki 8. rješenja.

5. Utvrđenje činjenica i okolnosti

5.1. Ugovori sklopljeni s dobavljačem [...] i [...]

ZNTP, kao prisilan propis kojim se štite poštene trgovačke prakse u lancu opskrbe hranom, propisao je obveznu pisanu formu ugovora između kupca i dobavljača poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda, kao i minimalni obvezni sadržaj tih ugovora (članak 5. stavak 1. ZNTP-a). U tom smislu, ugovor između kupca i dobavljača mora sadržavati sve odredbe bitne za poslovni odnos ugovornih strana, a osobito odredbe o: 1) cijeni proizvoda ili o načinu određivanja, odnosno izračuna cijene, 2) kvaliteti i vrsti proizvoda koji se isporučuje kupcu, 3) uvjetima i rokovima plaćanja isporučenog proizvoda, 4) uvjetima i rokovima isporuke proizvoda, 5) mjestu isporuke proizvoda odredivog i/ili određenog adresom mjesta isporuke te 6) trajanju ugovora.

AZTN je dopisom od 5. svibnja 2022. zatražio od MLIN I PEKARA dostavu ugovora i dodataka (anekse) ugovoru koji su na snazi u trenutku primitka zahtjeva AZTN-a i na temelju kojih posluje s odabranim dobavljačima, kao i sve priloge ugovorima i dodacima (aneksima) ugovoru te drugu popratnu dokumentaciju koja se veže uz njih i čini dio ugovorne dokumentacije, kao i sve eventualne opće uvjete poslovanja koji se primjenjuju u tim poslovnim odnosima.

MLIN I PEKARE su, uz podnesak od 12. svibnja 2022., zaprimljen istoga dana u AZTN-u, dostavile Ugovor [...] i Ugovor [...]. Uvidom u te ugovore utvrđeno je kako je riječ o sadržajno istovjetnim ugovorima.

AZTN je, uz ispitivanje činjenica imaju li predmetni ugovori sve bitne sastojke propisane odredbom članka 5. stavka 1. ZNTP-a, ispitivao i sve elemente vezane uz predmetne ugovore kao i njihovu provedbu. U tom smislu AZTN je analizirao, kako sadržaj predočene mu ugovorne dokumentacije, tako i način provedbe ugovornih odredbi, posebice u odnosu na uvjete i rokove plaćanja, povrat robe od strane kupca, primjenu ugovorne kazne, ugovaranje i primjenu popusta/naknada, provođenje akcijskih prodaja.

a) Uvjeti i poštivanje rokova plaćanja

Odredbom članka 5. stavka 3. Ugovora [...] i Ugovora [...] određeno je da će kupac vrijednost primljene robe platiti prodavatelju u roku koji ne može biti dulji od 60 dana računajući od dana primitka proizvoda, odnosno 30 dana od dana primitka pokvarljivog proizvoda koji je predmet isporuke. U stavku 4. istoga članka ugovoreno je da u slučaju da prodavatelj ne ispostavi račun kupcu prilikom isporuke proizvoda rok počinje teći od dana zaprimanja računa od strane kupca.

U konkretnom slučaju dobavljači [...] i [...] isporučuju jaja odnosno jabuke, dakle, pokvarljive prehrambene proizvode u smislu odredbe članka 2. stavka 1. točke 4. ZNTP-a te Priloga I. Pravilnika o poljoprivrednim i prehrambenim proizvodima, pokvarljivim te proizvodno i tržišno osjetljivim poljoprivrednim i prehrambenim proizvodima („Narodne novine“, br. 93/21., 130/21. i 24/22.), pa se uvjeti i rokovi plaćanja isporučenog proizvoda prosuđuju prema odredbi članka 5. stavka 6. ZNTP-a, koja propisuje da, ako nije predviđena redovita isporuka proizvoda, uvjeti i rokovi plaćanja ne smiju biti dulji od 30 dana računajući od dana isporuke ili ne smiju biti dulji

od 30 dana računajući od dana izdavanja računa ili zaprimanja računa ili otkupnog bloka na kojem je utvrđen iznos koji treba platiti, ovisno o tome koji od navedenih dana nastupa kasnije.

Uvidom u analitičke kartice dostavljene na zahtjev AZTN-a za razdoblje od 1. siječnja 2022. do 30. travnja 2022. u odnosu na dobavljača [...] uočeno je da su MLIN I PEKARE platile sedam od ukupno 19 računa u rokovima duljim od propisanih, odnosno duljim od 30 dana. Imajući u vidu da su MLIN I PEKARE u pisanom očitovanju od 12. svibnja 2022. obrazložile da se računi za isporučenu robu dostavljaju poštom, te da se zaprimljeni računi evidentiraju u njihovim poslovnim knjigama na datum izdavanja računa, odnosno isporuke robe, a otiskivanjem prijamnog štambilja evidentiraju datum stvarnog primitka navedenog računa, AZTN je zatražio na uvid račune broj 56-P1-1, 60-P1-1, 75-P1-1, 145-P1-1, 166-P1-1, 188-P1-1 i 195-P1-1, kako bi utvrdio datum stvarnog primitka navedenih računa.

Radi dodatne kontrole u odnosu na dobavljača [...] zatraženi su i računi broj 129-P1-1, 159-P1-1, 175-P1-1, 207-P1-1, 226-P1-1, 231-P1-1, 241-P1-1, 251-P1-1, 268-P1-1, 278-P1-1, 277-P1-1, 301-P1-1, 310-P1-1, 319-P1-1.

Zatraženo je i očitovanje od dobavljača [...] i [...] o tome prati li račun dobavljača isporuku robe ili se račun za isporučenu robu dostavlja kupcu na drugi način i u kojemu roku im MLIN I PEKARE kao kupac plaćaju račune i od kada počinje teći taj rok.

Oba dobavljača su izjavila da račune šalju poštom, da MLIN I PEKARE plaćaju unutar ugovorenog roka, s time da se dobavljač [...] izjasnio da rok plaćanja počinje teći datumom izdavanja računa, dok je dobavljač [...] naveo da MLIN I PEKARE plaćaju račune u roku od 30 dana od isporuke robe.

Analizom svih zatraženih i dobivenih računa, AZTN je utvrdio kako u odnosu na račune broj 56-P1-1, 60-P1-1, 75-P1-1, 145-P1-1, 166-P1-1, 188-P1-1 i 195-P1-1, broj 129-P1-1, 159-P1-1, 175-P1-1, 207-P1-1, zakonski rok plaćanja nije prekoračen, odnosno ako se sukladno odredbi članka 5. stavka 4. Ugovora [...], kao polazišni datum računanja roka plaćanja, uzme dan zaprimanja računa, otisnut prijavnim štambiljem na dostavljenim računima, proizlazi da je kupac uredno ispunjavao svoju obvezu prema dobavljaču [...], odnosno da je sva plaćanja za isporučenu robu obavljao unutar zakonom i ugovorom propisanog roka.

Nadalje, iz analitičke kartice za razdoblje od 1. siječnja 2022. do 30. travnja 2022. vidljivo je knjiženje računa broj 226-P1-1, 231-P1-1, 241-P1-1, 251-P1-1, 268-P1-1, 278-P1-1, 277-P1-1, 301-P1-1, 310-P1-1, 319-P1-1, međutim, ti računi u trenutku dostave analitičke kartice još nisu bili u dospijeću plaćanja. Slijedom toga, radi potpunog utvrđenja činjeničnog stanja, u obavijesti od 14. srpnja 2022. AZTN je uključio i zahtjev stranci za dostavom analitičke kartice dobavljača [...] za razdoblje od 1. svibnja 2022. godine do dana zaprimanja predmetnog zahtjeva.

MLIN I PEKARE su predmetnu obavijest zaprimile 17. srpnja 2022. pa su sukladno traženju AZTN-a dostavile analitičku karticu dobavljača [...] za razdoblje od 1. svibnja 2022. do 17. srpnja 2022.

Uvidom u analitičku karticu utvrđeno je da nema kašnjenja u rokovima plaćanja, ali je s druge strane uočena stavka-uplata- *012 Izvod Zagrebačka banka- plaćen 31. svibnja 2022 godine*, koja se veže na račun 322-P1-1 na iznos 30.277,80 kuna, koji, pak, nije evidentiran u analitičkoj kartici. Posljedično uočenom, AZTN je zaključkom s usmene rasprave od 14. rujna 2022. zatražio od stranke dostavu računa dobavljača [...] broj 322-P1-1 iz kojega je vidljiv datum zaprimanja, kao i pisano pojašnjenje o razlozima zbog kojih taj račun nije evidentiran u

analitičkoj kartici stranke dostavljenoj AZTN-u za razdoblje od 1. svibnja 2022. do 17. srpnja 2022.

MLIN I PEKARE su se podneskom od 16. rujna 2022. očitovale da račun broj 322-P1-1 nije vidljiv na analitičkoj kartici za razdoblje od 1. svibnja 2022. do 31. svibnja 2022. iz razloga što je isti knjižen u međuvremenu od izlistavanja kartice od 1. siječnja 2022. do 30. travnja 2022. i kartice od 1. svibnja 2022. do 31. svibnja 2022., tako da je predmetni račun evidentiran u travnju 2022. i nalazi se u kartici od 1. svibnja 2022. do 31. svibnja 2022. iskazan u početnom saldu. Dodatno, MLIN I PEKARE navode da je radi točnog pregleda svih računa trebalo ponovo izlistati karticu za razdoblje od 1. siječnja 2022. do 31. svibnja 2022., kako bi bili obuhvaćeni svi računi proknjiženi u tom razdoblju. U prilogu podneska MLIN I PEKARE su dostavile analitičku karticu za razdoblje od 1. siječnja 2022. do 31. svibnja 2022. iz koje proizlazi da je račun broj 322-P1-1 evidentiran 29. travnja 2022., na računu je otisnut prijamni štambilj s datumom 10. svibnja 2022. i u odnosu na taj račun, kao i u odnosu na ostale promatrane račune dobavljača [...], AZTN nije utvrdio kašnjenja u plaćanju.

Uvidom u analitičku karticu za dobavljača [...] za razdoblje od 1. siječnja 2022. do 30. travnja 2022. inicijalno je utvrđeno kako je šest od ukupno 16 računa plaćeno u rokovima duljim od propisanih, odnosno duljim od 30 dana. Slijedno tome, AZTN je zatražio na uvid račune broj 04/2022, 05/2022, 06/2022, 09/2022, 16/2022 i 17/2022 kako bi utvrdio datum stvarnog primitka navedenih računa, imajući u vidu očitovanje kupca od 12. svibnja 2022. o tome da se zaprimljeni računi evidentiraju u poslovnim knjigama društva na datum izdavanja računa, odnosno isporuke robe, a otiskivanjem prijamnog štambilja evidentiraju datum stvarnog primitka navedenog računa.

Analizom zatraženih računa broj 04/2022, 05/2022, 06/2022, 09/2022, 16/2022 i 17/2022 utvrđeno je da nema kašnjenja u rokovima plaćanja, a dodatno je, tijekom ispitnog postupka AZTN zaključkom s usmene rasprave od 14. rujna 2022. zatražio od stranke dostavu računa dobavljača [...] broj 22/2022 od 1. travnja 2022., koji je također bio knjižen u analitičkoj kartici kako bi se i u odnosu na njega provela provjera, a koja je u konačnici pokazala da je i taj račun također plaćen unutar zakonskoga roka.

AZTN je u nastavku ispitnog postupka provjerio poštivanje rokova plaćanja računa i za 10 dodatnih dobavljača i to za: [...] (OPG), [...] (OPG), [...] (OPG), [...] (OPG), [...] (OPG), [...] (OPG), [...] (OPG [...]), [...] (OPG), [...] (OPG) i [...] (OPG) i to za razdoblje od dana sklapanja svakog pojedinog ugovora do 30. studenoga 2022., zatraživši u odnosu na njih dodatnu dokumentaciju.

S obzirom na rezultate obavljene analize, AZTN zaključuje da je ugovorna odredba kako u odnosu na [...] i [...] tako i u odnosu na ostalih 10 dobavljača u pogledu uvjeta i rokova plaćanja prehrambenih proizvoda, u svojem sadržaju i u samoj provedbi, u skladu s odredbom članka 5. stavka 6. ZNTP-a, te u odnosu na sve naznačene dobavljače, u promatranom razdoblju, nije došlo do prekoračenja rokova plaćanja.

b) Trajanje ugovora

Odredbom članka 6. Ugovora [...] i Ugovora [...] određeno je trajanje ugovora na način da je utanačeno da se ugovor sklapa na neodređeno vrijeme i da svaka od ugovornih strana ima pravo u slučaju gubitka poslovnog interesa otkazati ugovor, pri čemu otkazni rok iznosi 30 dana i počinje teći danom dostave obrazložene pisane izjave o otkazu.

S obzirom na to da se nepoštenom trgovačkom praksom smatra mogućnost jednostranog raskida ugovora s dobavljačem od strane kupca u nepisanom obliku ili bez navođenja

osnovanih razloga za raskid ugovora ili mogućnost otkaza ugovora s dobavljačem bez primjerenog otkaznog roka (članak 4. stavak 2. točka 4. ZNTP-a), AZTN u sadržaju citirane odredbe članka 6. Ugovora [...] i Ugovora [...] nije našao ništa sporno.

c) Odbijanje primitka robe, povrat robe i naknadno/ugovoreni popusti i naknade

Odredbom članka 2. stavka 3. Ugovora [...] i Ugovora [...] ugovoreno je pravo kupca odbiti o trošku prodavatelja (dobavljača) dio ili cijelu isporuku iz taksativno navedenih razloga. U odnosu na predmetnu odredbu AZTN je zatražio od kupca očitovanje, budući da su se pojedini razlozi koju kupcu omogućuju odbijanje primitka robe ukazali nejasnim.

U tom smislu AZTN je zatražio od kupca da pobliže pojasni ugovornu odredbu koja omogućuje odbijanje robe od strane kupca ako ista nije dostavljena u ugovorenoj ambalaži, a iz ugovora se ne može iščitati da su posebno definirani parametri ambalaže u kojoj se treba isporučivati roba.

MLIN I PEKARE su, u očitovanju od 26. svibnja 2022., navele kako dobavljač [...] dostavlja jaja u kartonskoj kutiji po 10 komada, u transportnoj kutiji po 18 komada ukupno 540 komada na jednoj paleti, dok dobavljač [...] isporučuje jabuke u drvenim kašetama cca 9 kg, a što je sve, po kazivanju MLIN I PEKARA, uobičajena transportna ambalaža u proizvodnji jaja odnosno jabuka. Dodatno MLIN I PEKARE su dostavile fotografije ambalaže u kojoj dobavljači isporučuju svoje proizvode.

Pozvani pojasniti kakvi bi trebali biti nedostaci na robi i/ili nesuglasje temeljem kojih bi kupac imao pravo o trošku prodavatelja odbiti dio ili cijelu isporuku kako to predviđa odredba članka 2. stavka 3. ugovora, MLIN I PEKARE navode da je riječ o intenzivnom neugodnom mirisu te raspadnutoj mokroj ambalaži uvjetovanoj pokvarenošću proizvoda, dok pod stavkom „roba nije isporučena unutar dostatnog roka trajanja“ podrazumijevaju primitak oštećene, polomljene i mokre ambalaže uvjetovane puknućem ili truljenjem proizvoda. Nadalje, ističu kako nije bilo isporuke proizvoda u oštećenoj ambalaži koja bi rezultirala odbijanjem primitka isporuke odnosno da dobavljačima [...] i [...] nisu vraćali njihove proizvode.

AZTN je i od dobavljača tražio očitovanje o eventualnom povratu robe od strane kupca te je svaki od dobavljača potvrdio izjavu kupca da nije bilo povrata robe. Dobavljači su dodatno na usmenoj raspravi održanoj 14. rujna 2022., upitani o tome jesu li snosili kakve posljedice u slučaju isporučivanja manje ili više robe od naručenih imajući u vidu da su odredbom članka 4. stavka 1. Ugovora, i dobavljač [...] i [...] preuzeli obvezu isporučiti svu naručenu vrstu i količinu robe, kao i obvezu plaćanja ugovorne kazne ako ne isporuče robu u skladu s uvjetima iz toga članka te u skladu s ostalim uvjetima ugovora, na što su oba dobavljača odgovorila da nije bilo posljedica po njih u takvim slučajevima. Ovo ima dodatnu težinu i uslijed činjenice da je utvrđeno da je nedvojbeno bilo slučajeva odstupanja isporuke od sadržaja same narudžbe. Tako je, primjerice, analiza narudžbi dobavljaču [...] koje su prethodile računima broj 04/2022, 05/2022, 06/2022, 09/2022, 16/2022 i 17/2022 pokazala da je po svakoj narudžbi isporučena manja količina robe od naručene, ali s druge strane nije vidljivo da je dobavljač snosio bilo kakve posljedice zbog toga odnosno da se kupac koristio ugovorenim ovlastima.

U ispitnom postupku je, nadalje, utvrđeno da bi se u konkretnim slučajevima kao razlog odbijanja robe, povrata i zamjene uzimali vidljivi i osjetilni fizički nedostaci na istoj (npr. neugodan miris, oštećena, polomljena i mokra ambalaža) ili, primjerice, isporučena roba koja po svojoj kvaliteti, ambalaži, količini ne odgovara naručenoj. Pritom, po iskustvenoj ocjeni AZTN-a, dostavna ambalaža koju koriste dobavljači i na koju su MLIN I PEKARE ukazale kao na ogledni primjer što se smatra „ugovorenom ambalažom“ ne odstupa od ambalaže za koju

bi se uobičajeno očekivalo da se koristi kao transportna ambalaža u proizvodnji jaja odnosno jabuka pa nije razvidno da bi se dobavljaču nametale neke posebne obveze u pogledu toga.

Rezultati ispitnog postupka dalje pokazuju da u ispitivanom razdoblju nije bilo odbijanja primitka bilo dijela bilo cijele narudžbe, niti je bilo povrata isporučene, a neprodane robe pa se u vezi s navedenim može utvrditi da povrede u smislu odredbe članka 11. stavka 1. točke 23. i članka 12. stavka 1. točke 7. ZNTP-a nije bilo.

U odnosu na odredbu članka 3. stavka 4. Ugovora [...] i Ugovora [...], kojom je određeno da će se eventualni naknadno dogovoreni popusti i naknade ugovarati posebnim dodatkom ugovoru, te u odnosu na odredbu članka 5. stavka 5. Ugovora [...] i Ugovora [...] kojom je propisana mogućnost kupca na *cassa sconto* utvrđeno je da nije bilo naknadnog dogovaranja popusta i naknada niti obračuna *cassa sconto* u ispitivanom razdoblju, slijedno tome ocijenjeno je da povrede članka 7. ZNTP-a nije bilo.

d) Akcijska prodaja

AZTN je zatražio podatke i dokumentaciju o eventualnim akcijskim prodajama poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda izabranih dobavljača krajnjim potrošačima koje su provedene u razdoblju od 1. siječnja 2022. do 30. travnja 2022., uz izjašnjavanje o tome je li akciju inicirao dobavljač ili MLIN I PEKARE.

Na temelju dobivenih podataka AZTN je utvrdio da akcijskih prodaja proizvoda dobavljača [...] i [...] u promatranom razdoblju nije bilo pa nije niti moglo doći do povrede odredbe članka 12. stavka 1. točke 2. ZNTP-a.

6. Utvrđene povrede ZNTP-a u vezi s ugovorom sklopljenim s [...]

6.1. Poslovanje temeljem ugovora u kojem nije određena cijena, te kvaliteta i vrsta proizvoda

Sukladno članku 5. stavku 1. točkama 1. i 2. ZNTP-a, ugovor između dobavljača i kupca mora biti sklopljen u pisanom obliku prije isporuke i mora sadržavati, između ostaloga, odredbe o cijeni, te kvaliteti i vrsti proizvoda.

Odredbom članka 3. stavka 1. Ugovora [...] i Ugovora [...] određeno je kako je neto cijena proizvoda koji su predmet ugovora utvrđena cjenikom koji čini sastavni dio ugovora (Prilog 1), te da se ugovorena cijena može izmijeniti samo suglasnošću stranaka na način da kupac prihvati novi cjenik prodavatelja.

U odnosu na kvalitetu i vrstu proizvoda, odredbom članka 2. stavka 1. Ugovora [...] i Ugovora [...] definirano je da se prodavatelj obvezuje prodavati i isporučivati proizvode navedene u cjeniku koji čini sastavni dio ugovora (Prilog 1).

MLIN I PEKARE, uz ugovore koje su dostavili AZTN-u 12. svibnja 2022., nisu dostavili bilo kakve priloge ili dodatke ugovoru, pa tako niti predmetni cjenik odnosno Prilog 1, dok su s druge strane priložile elektroničku korespondenciju s dobavljačima [...] i [...], ali bez daljnjeg objašnjenja na koju okolnost dostavljaju tu dokumentaciju i što ista predstavlja.

Stoga je AZTN dopisom od 23. svibnja 2022. zatražio dostavu konkretnih cjenika odnosno Priloga 1 koji se spominje u Ugovoru [...] i Ugovoru [...], kao i pisano pojašnjenje o tome što

predstavljaju dostavljeni ispisi elektroničke korespondencije (e-poruka [...] od 22. ožujka 2022. i e-poruka [...] od 11. veljače 2022.).

MLIN I PEKARE su nastavno na zahtjev AZTN-a, uz podnesak od 26. svibnja 2022., dostavile dokumente koje su naslovile: Cjenik Jabuka (prilog I Ugovora), Cjenik Jabuka 2 (prilog I Ugovora), Cjenik jaja M 10-1 Ultra 18-1 (Prilog 1 Ugovoru) i Cjenik Jaja M 10-1 Ultra 18-1 (28.03.2022), dok su u pogledu dostavljenih ispisa elektroničke korespondencije naveli kako su [...] i [...] njihovi mali lokalni dobavljači koji sve najave promjena cijena dostavljaju putem e-pošte, da je takva korespondencija dozvoljena, te je najlakši način komunikacije njihovih dobavljača.

Uvidom dostavljene cjenike za jaja, AZTN je utvrdio kako je naznačen razred, klasa i način uzgoja jaja, dakle, obuhvaćene su sve bitne odrednice kvalitete i vrste proizvoda, a ujedno je naznačena i cijena proizvoda. Isto tako, u cjeniku za jabuke navedena je sorta, klasa i kalibar, te cijena jabuke.

Međutim, iz predmetnih cjenika nije razvidno na koje dobavljače se odnose, nije vidljivo niti razdoblje primjene, kada su sačinjeni, ne sadrže potpise ugovornih strana, te zapravo nije vidljiva bilo kakva poveznica s konkretnim dobavljačima i konkretnim ugovornim odnosima.

AZTN se, u cilju utvrđivanja svih relevantnih činjenica, obratio i dobavljačima [...] i [...], zatraživši 8. lipnja 2022. dostavu ugovora i svih dodataka (aneksa) ugovoru koji je u tom trenutku bio na snazi i na temelju kojeg posluju s kupcem MLIN I PEKARAMA, kao i dostavu svih priloga ugovoru i dodacima (aneksima) ugovoru s posebnim naglaskom na cjenike i eventualnu elektroničku korespondenciju između dobavljača i kupca koja se tiče izmjene prethodno ugovorenih uvjeta i sve druge popratne dokumentacije koja čini dio ugovorne dokumentacije.

Indikativno je bilo da je svaki od dobavljača dostavio samo ugovor, ali ne i cjenike koje je AZTN zaprimio od MLIN I PEKARA.

Imajući u vidu da se ukazalo nejasnim što doista čini sastavni dio ugovora odnosno imaju li ispitivani ugovori pripadajuće priloge koji bi trebali sadržavati neke od bitnih sastojaka ugovora sukladno ZNTP-u, AZTN je u tom smislu nastavio ispitivanje pa je na usmenoj raspravi održanoj 14. rujna 2022. proveo dokaz saslušanjem dobavljača u svojstvu svjedoka na te okolnosti.

Svjedok [...] je na pitanje o tome postoji li eventualno još nekih dodataka, priloga, odnosno dokumentacije koja bi činila sastavni dio ugovora i koje se stranke pridržavaju u svom poslovnom odnosu, odgovorio da misli da je dostavio sve što od dokumentacije posjeduje i da, izuzev ugovora od 27. siječnja 2022., ne postoji daljnje ugovorne dokumentacije. U pogledu načina određivanja cijene i eventualnog postojanja dokumenta u pisanom obliku koji bi se referirao na cijenu, svjedok je u bitnom naveo da se suradnja odvijala tako da bi voditeljici Odjela za voće i povrće MLIN I PEKARA stavio ponudu svojih proizvoda s naznačenom cijenom i to u e-poruci, voditeljica bi prihvatila tu ponudu u ime MLIN I PEKARA i nakon toga bi napravila narudžbu sukladno ponudi, dodatno je istaknuo da e-poruka o cijeni proizvoda ne prati svaku isporuku već cijena naznačena u e-poruci vrijedi sve do njegove daljnje obavijesti. Svjedok je naglasio da samostalno odlučuje o cijeni i da nema nikakvih osporavanja odnosno snižavanja cijena od strane MLIN I PEKARA, kao i da do dana održavanja usmene rasprave nije bilo promjene cijene te ista i dalje iznosi [...] kn/kg za Idared i [...] kn/kg za Zlatni delišes.

Nakon što mu je predočena dokumentacija koju je dostavila stranka uz podnesak od 31. svibnja 2022. i koju je označila kao Prilog 1. ugovoru – Cjenik, svjedok je iskazao da on nije sačinio tu dokumentaciju, ne sjeća se da ju je vidio prije, ali da podaci iz te dokumentacije

odgovaraju onome što su svjedok i stranka dogovorili. Nadalje je naveo da u svojem OPG-u ima više kultura pa tako proizvodi kukuruz, jabuke, grožđe, ali da sa strankom ima suradnju vezano uz jabuke, konkretno sortu Zlatni delišes i Idared, a na pitanje gdje je u ugovoru od 27. siječnja 2022. naznačena vrsta i kvaliteta proizvoda koje će prodavati stranci i o tome kako su tekli dogovori oko kvalitete proizvoda koje će isporučivati, svjedok je iskazao da to nije nešto na što je obraćao posebno pažnju, a svoje proizvode je fizički pokazao voditeljici Odjela za voće i povrće MLIN I PEKARA pri čemu su se usmeno dogovorili da će isporučivati jabuke I. klase - po krupnoći, boji, zdravstvenom stanju.

Svjedok [...], kao zastupnik po zakonu dobavljača [...], je na usmenoj raspravi održanoj 14. rujna 2022. iskazao kako misli da ne postoji dodatne dokumentacije koja čini sastavni dio ugovora, primjerice, dodatka, cjenika, popisa mjesta isporuke, a koju eventualno nije dostavio AZTN-u. Na upit o tome kako je onda određena kvaliteta i vrsta proizvoda koje prodaje MLIN I PEKARAMA, svjedok je odgovorio da je usmenim putem s gospodinom [...] iz MLIN I PEKARA dogovorio koja jaja će MLIN I PEKARE od njega kupovati. Riječ je o jajima A klase, M razred 1/10. Inače, kvaliteta jaja i osnovne deklaracije su strogo propisane zakonima pa se tako jaja sortiraju po težini, klasi i vrsti uzgoja. Dodatno pojašnjava da ima i kavezni i podni uzgoj, a MLIN I PEKARAMA isporučuje uglavnom kavezni uzgoj, ali isporučuje ponekad i podni uzgoj, ali je cijena ista.

U pogledu načina određivanja cijene, svjedok je izjavio da sam odlučuje o cijeni proizvoda, postoji dokument kojega je sačinio, ali ga nije dostavio MLIN I PEKARAMA, niti AZTN-u, a na upit o tome kako onda MLIN I PEKARE znaju kolika je cijena jaja, svjedok je odgovorio da isto telefonski dogovori s gospodinom [...] koji je zaposlenik MLIN I PEKARA, a ujedno pošalje i e-poruku, dok u slučaju promjene cijena istu najavi MLIN I PEKARAMA telefonskim putem, također pošalje i e-poruku jer je bitno da postoji pisani trag.

Slijedom navedenog, oba svjedoka su u bitnome potvrdili da su cijenu, te vrstu i kvalitetu proizvoda dogovarali telefonskim putem s MLIN I PEKARAMA, kao i da između kupca i njih nije sačinjavan poseban dokument koji bi sadržavao cijenu, vrstu i kvalitetu proizvoda, dakle, da ne postoji cjenik kao prilog ugovoru već su o tome slali e-poruku kupcu kako bi postojao pisani trag o istome.

Kako su oba svjedoka gotovo istovjetno iskazivali u pogledu načina određivanja cijene, vrste i kvalitete, te su na jasan i uvjerljiv način obrazložili kako dogovaraju te stavke sa strankom, a sama stranka to nije osporila, AZTN nalazi takve iskaze uvjerljivim i u tom dijelu u cijelosti poklanja vjeru kazivanju svjedoka.

Posljedično iskazima svjedoka za zaključiti je da dokumentacija koju su MLIN I PEKARE dostavile pod nazivom Cjenik Jabuka (prilog I Ugovora), Cjenik Jabuka 2 (prilog I Ugovora), Cjenik jaja M 10-1 Ultra 18-1 (Prilog 1 Ugovoru) i Cjenik Jaja M 10-1 Ultra 18-1 (28.03.2022) zapravo predstavlja njihov interni dokument, ali ne i sastavni dio ugovora budući da ugovor po svojoj definiciji predstavlja dvostrani pravni posao, a u konkretnom slučaju, cjenik koji bi trebao biti u službi Priloga 1 ugovora i činiti njegov sastavni dio, dobavljači nisu sastavili, nisu vidjeli, pa se ne može niti govoriti o usuglašavanju volja ugovornih strana oko cijene, vrste i kvalitete *u pisanom obliku*, kako je to propisano odredbom članka 5. stavka 1. ZNTP-a.

AZTN je na temelju ovoga zaključio da cjenik (Prilog 1) na koji se poziva odredba članka 2. stavka 1. i članka 3. stavka 1. Ugovora [...] i Ugovora [...] nije sačinjen u obliku posebnog dokumenta koji bi bio priložen ugovorima i činio njihov sastavni dio, što je onda rezultiralo potrebom utvrđivanja postoji li neka druga dokumentacija iz koje proizlazi da su dobavljač i kupac, prije isporuke, u pisanom obliku utanačili cijenu, te kvalitetu i vrstu proizvoda na način

kako to propisuje odredba članka 5. stavka 1. ZNTP-a, budući da u samom ugovoru nije sadržana takva odredba.

Naime, AZTN je uzeo u obzir odredbu članka 292. stavka 4. ZOO-a koja određuje da je zahtjev pisanog oblika ispunjen ako stranke razmijene pisma ili se sporazume pomoću drugog sredstva koje omogućuje da se sa sigurnošću utvrde sadržaj i identitet davatelja izjave.

U tom smislu AZTN je cijenio sadržaj elektroničke pošte upućene MLIN I PEKARAMA od strane [...] 11. veljače 2022. te je zaključio da ista sadrži podatak o jednoj vrsti jabuka koje je dobavljač isporučivao MLIN I PEKARAMA, riječ je o jabuci Idared, I. klasa za koju je navedena cijena u iznosu od [...] kn/kg + porez na dodanu vrijednost (dalje u tekstu: PDV).

AZTN-u je stranka tek nakon usmene rasprave na kojoj su dobavljači potvrdili da se nije sačinjavao cjenik kao poseban prilog ugovoru, uz podnesak od 16. rujna 2022., dostavila ispis elektroničke prepiske s dobavljačem [...] od 3. ožujka 2022. u pogledu jabuke Zlatni delišes, a što je također bio proizvod kojega je stranka kupovala od dobavljača, te se iz te dokumentacije može utvrditi kako su stranka i dobavljač odredili sortu, klasu i cijenu proizvoda i to prije isporuke.

Uvažavajući sadržaj dostavljene korespondencije i sagledavši je u ukupnosti s ranije dostavljenom dokumentacijom, AZTN zaključuje da je, unatoč činjenici da Ugovor [...] ne sadrži jasno određenje cijene, te kvalitete i vrste proizvoda, a Prilog 1 na kojega upire ugovor ne postoji kao zaseban dokument, kupac dostavom pisane korespondencije s dobavljačem ipak učinio nespornim da se s dobavljačem, prije same isporuke, u pisanom obliku sporazumio o cijeni, te kvaliteti i vrsti proizvoda, odnosno da pripadajuća komunikacija između kupca i dobavljača razmijenjena putem elektroničke pošte sadrži sastojke na koje upire članak 5. stavak 1. točke 1. i 2. ZNTP-a.

U odnosu na dobavljača [...], AZTN je razmotrio dostavljeni ispis elektroničke pošte, riječ je konkretno o elektroničkoj poruci [...] od 22. ožujka 2022. upućenog MLIN I PEKARAMA u kojemu dobavljač u bitnome navodi da povećava cijenu od 28. ožujka 2022. za jaja M i L razreda, pakiranja 1/10 i 1/30.

Analizirajući dostavljenu dokumentaciju razvidno je da je od datuma sklapanja Ugovora [...] pa do najave promjene cijene bilo nekoliko isporuka, konkretno iz otpremnice br. 145, 159, 166, 175, 188, 195 i 207 proizlazi da su MLIN I PEKARAMA isporučena jaja M razreda 1/10 3. ožujka 2022., 8. ožujka 2022., 11. ožujka 2022., 15. ožujka 2022., 19. ožujka 2022., 22. ožujka 2022. i 26. ožujka 2022. po cijeni od [...] kuna + PDV.

Kako je tijekom ispitnoga postupka utvrđeno da dokument naslovljen Cjenik jaja M 10-1 Ultra 18-1 (Prilog 1 Ugovoru) predstavlja samo interni dokument kupca iz kojega nije razvidno ni razdoblje primjene, niti dobavljač na kojega se odnosi, niti poveznica s konkretnim ugovornim odnosom, a AZTN-u nije dostavljena druga dokumentacija iz koje bi proizlazilo da je za naznačene isporuke određena cijena, te kvaliteta i vrsta proizvoda, AZTN je preliminarno utvrdio kako su kupac i dobavljač [...] u razdoblju od 28. veljače 2022. do 28. ožujka 2022. poslovali na temelju ugovora u kojem nije određena cijena proizvoda, što je postupanje protivno odredbi članka 5. stavka 1. točka 1. ZNTP-a, te u smislu odredbe članka 4. stavka 2. točke 1. ZNTP-a, predstavlja nepoštenu trgovačku praksu koju su MLIN I PEKARE nametnule svojemu dobavljaču [...].

Nedostatak cjenika ujedno znači da su MLIN I PEKARE s dobavljačem [...] poslovale na osnovi ugovora u kojemu nije određena kvaliteta i vrsta proizvoda koji je predmetom kupoprodaje budući da su, sukladno ugovoru, takve odredbe trebale također biti sadržane u cjeniku. Takvo postupanje je protivno odredbi članka 5. stavka 1. točka 2. ZNTP-a i u smislu odredbe članka

4. stavka 2. točke 1. ZNTP-a, predstavlja nepoštenu trgovačku praksu koju su MLIN I PEKARE nametnule svojemu dobavljaču [...].

MLIN I PEKARE u svojoj pisanoj obrani, kao i prilikom izjašnjavanja na usmenoj raspravi održanoj 28. ožujka 2023., nisu osporile zaključak AZTN-a iz Obavijesti od 28. veljače 2023. da su s dobavljačem [...] kroz navedeno razdoblje, od 28. veljače 2022. do 28. ožujka 2022., poslovale na temelju ugovora čiji sastavni dio nije činio cjenik, ali ističu da odgovornost za to leži isključivo na dobavljaču koji je nedostavljanjem cjenika zapravo nametnuo MLIN I PEKARAMA nepoštene trgovačke prakse jer nisu imale sigurnost u cijene kupoprodajnih proizvoda, nisu mogle planirati troškove nabavke proizvoda i nisu mogle unaprijed raditi kalkulacije maloprodajnih cijena istih proizvoda čime je poslovanje bilo otežano.

U takvim okolnostima MLIN I PEKARE smatraju da su imale samo dvije opcije na raspolaganju ili odbiti poslovati s tim dobavljačem i nastaviti raditi s inozemnim proizvođačima, čime bi dobavljaču [...] nedvojbeno nastala šteta ili poslovati na temelju usmenog dogovora oko cijene i računa kojeg bi dobavljač ispostavio za isporučene proizvode, za što su se u konačnici i odlučile.

Iako AZTN prihvaća tvrdnju stranke da je dostava cjenika obveza dobavljača i da je u konkretnom slučaju dobavljač, ne dostavljajući cjenik koji je trebao biti sastavni dio ugovora, doveo do toga da je izostalo pisano određenje cijene, kao i određenje kvalitete i vrste proizvoda, ipak ne može zanemariti činjenicu da je stranka, a kako je to i sama navela, odlučila poslovati na temelju samo usmenog dogovora oko cijene, te kvalitete i vrste, a što je protivno odredbama ZNTP-a. Pri tome je važno istaknuti kako stranka nije dostavila dokaz AZTN-u da je poduzela bilo koju radnju u cilju uklanjanja nedostataka. MLIN I PEKARE su mogle, primjerice, podsjetiti dobavljača na potrebu dostave cjenika, mogle su ga pozvati da o usmeno dogovorenoj cijeni pošalje i e-poruku, a čemu se dobavljač zasigurno ne bi usprotivio tim više što je na usmenoj raspravi održanoj 14. rujna 2022. iskazao da je uobičajeno da o usmeno dogovorenoj cijeni pošalje kupcu i e-poruku kako bi ostao pisani trag, nadalje, mogle su pozvati dobavljača na sklapanje aneksa ugovoru u kojemu bi bile sadržane odredbe koje ZNTP propisuje, mogle su same putem e-poruke ili dopisa pozvati dobavljača da potvrdi usmeno dogovorenu cijenu, itd. Unatoč postojanju niza opcija za otklanjanje nedostataka, MLIN I PEKARE su ipak izabrale jedinu opciju koja predstavlja povredu ZNTP-a, a to je poslovati na način da cijena, kvaliteta i vrsta nisu određene ugovorom.

Razlog kojim stranka objašnjava takvo postupanje u smislu da je htjela zaštititi i pomoći dobavljaču, AZTN ne ocjenjuje kao razlog koji bio opravdavao ne usklađenje poslovanja i ugovora s odredbama ZNTP-a kao prisilnog propisa, budući da su interesi dobavljača upravo dovedeni u pitanje kada je izostalo pisano utvrđenje bitnih sastojaka ugovora kako to nalaže ZNTP.

ZNTP u odredbi članka 6. propisuje izuzeća od ugovaranja između dobavljača i kupca koja se odnose na slučajeve kada se proizvodi kupuju na temelju javno objavljenih uvjeta ili ako dobavljač isporučuje proizvode kupcu koji je zadruga i/ili proizvođačka organizacije čiji je član dobavljač, a statut odnosno osnivački akt sadrži sve odredbe iz članka 5. stavka 1. ZNTP-a. Pored tih izuzeća, ZNTP ne predviđa, ni razloge, ni uvjete pod kojima bi kupac eventualno bio izuzet od obveze da sa svojim dobavljačima posluje na temelju ugovora u pisanom obliku sastavljenih u skladu s odredbom članka 5. stavka 1. ZNTP-a.

MLIN I PEKARE, u svojoj pisanoj obrani, navode kako je AZTN, e-poruku dobavljača [...] upućenu MLIN I PEKARAMA 22. ožujka 2022. kojom najavljuje povećanje cijene, trebao cijeniti kao mjeru iz članka 18. ZNTP-a i obustaviti postupak.

U odnosu na ovo potrebno je istaknuti da, iz utvrđenog činjeničnog stanja, a posebice iz izjave MLIN I PEKARA dane na usmenoj raspravi 28. ožujka 2023. o tome kako su odlučile, u odnosu na dobavljača [...], poslovati na temelju usmenog dogovora oko cijene i računa kojeg bi dobavljač ispostavio za isporučene proizvode, ne proizlazi da je stranka imala namjeru poduzeti mjere u cilju otklanjanja nepoštene trgovačke prakse.

Stoga se radnja dobavljača ne može podvesti pod postupanje stranke u smislu odredbe članka 18. ZNTP-a, te je takvom radnjom dobavljača samo spriječen nastavak provođenja nepoštenih trgovačkih praksi za razdoblje od 28. ožujka 2022. pa nadalje, ali ne predstavlja eskulpaciju kupca za to što je u razdoblju od sklapanja ugovora pa do 28. ožujka 2022. odlučio u sedam navrata naručiti proizvode i primiti isporuku bez da je, prije isporuke i u pisanome obliku, ugovorio s dobavljačem cijenu, te kvalitetu i vrstu tih proizvoda.

S obzirom na izneseni sadržaj, AZTN utvrđuje kako su MLIN I PEKARE nametnule dobavljaču [...] nepoštenu trgovačku praksu sukladno odredbi članka 4. stavka 2. točke 1. ZNTP-a, a u vezi s odredbom članka 5. stavka 1. točkama 1. i 2. ZNTP-a, u razdoblju od sklapanja Ugovora [...] pa do pisanog određenja cijena, vrste i kvalitete, odnosno u razdoblju od 28. veljače 2022. do 28. ožujka 2022. odnosno u ukupnom trajanju od 28 dana.

7. Preliminarno utvrđena povreda od koje je AZTN odustao nakon što je stranka razjasnila svoja postupanja

Odredbom članka 4. stavka 1. Ugovora [...] i Ugovora [...] određeno je da će prodavatelj robu isporučivati fco centralno skladište kupca ili fco prodajno mjesto kupca, ovisno o dogovoru stranaka.

Ovakva formulacija ugovorne odredbe ocijenjena je nejasnom i spornom, jer je ukazivala na to da kupac posluje s dobavljačima na temelju ugovora koji ne sadrži odredbu o mjestu isporuke u obliku kakvog propisuje odredba članka 5. stavka 1. točke 5. ZNTP-a, budući da mjesta isporuke u samom ugovoru nisu određena, niti određiva adresom.

Kako MLIN I PEKARE uz ugovor nisu dostavile AZTN-u daljnju dokumentaciju, a u nastavku odredbe članka 4. stavka 1. Ugovora [...] i Ugovora [...] je navedeno da popis prodajnih mjesta odnosno mjesta isporuke kupca čini sastavni dio ugovora, u cilju utvrđenja jesu li stranke u pisanom obliku ugovorile mjesto isporuke koje je određeno i/ili određivo adresom mjesta isporuke, AZTN je dopisom od 23. svibnja 2022. ponovio zahtjev MLIN I PEKARAMA za dostavom popisa prodajnih mjesta odnosno mjesta isporuke koji se spominje u ugovoru, te je ujedno zatražio pojašnjenje o tome na koji način se stranke dogovaraju o mjestu isporuke kako je to naznačeno u članku 4. Ugovora [...] i Ugovora [...] odnosno kako je dobavljač upoznat s mjestom isporuke.

MLIN I PEKARE su se podneskom od 26. svibnja 2022. očitovale da je mjesto isporuke centralno skladište na adresi: Nikole Tesle 10, 44000 Sisak i da svakoj isporuci prethodi narudžba na kojoj je navedeno mjesto isporuke, međutim, ponovno nisu dostavile traženi popis mjesta isporuke, a nisu se očitovale niti o razlogu nedostavljanja istoga.

Stoga je AZTN dopisom od 8. lipnja 2022. još jednom pozvao kupca da dostavi predmetni popis mjesta isporuke. Istovremeno se AZTN obratio i dobavljačima [...] i [...], zatraživši od svakog od njih dostavu ugovora i svih dodataka (aneksa) ugovoru uključujući i dostavu popisa mjesta isporuke.

MLIN I PEKARE su, uz podnesak od 13. lipnja 2022., dostavile dokument naziva Tablica 1 Popis prodajnih mjesta odnosno mjesta isporuke s naznakom da se radi o sastavnom dijelu ugovora. Predmetni popis s druge strane, nije dostavio ni jedan od dobavljača slijedom čega se nametnulo pitanje je li popis mjesta isporuke kojega su dostavile MLIN I PEKARE i na koji se poziva odredba članka 4. stavka 1. Ugovora [...] i Ugovora [...] doista sastavni dio ugovorne dokumentacije ili tome nije slučaj.

Nadalje, analizom Tablice 1 Popis prodajnih mjesta odnosno mjesta isporuke utvrđeno je da predmetni popis ne sadrži adresu niti jednog centralnog skladišta već su sva 332 moguća mjesta isporuke označena kao prodavaonica pa je bilo potrebno utvrditi na koji način su dobavljači upoznati s lokacijom centralnoga skladišta i koliko takvih centralnih skladišta kupac ima.

Dobavljač [...] se pisano očitovao o tome da robu isporučuje na centralno skladište kupca na adresi Nikole Tesle 10, Sisak i da je s lokacijom isporuke upoznat putem narudžbenice u trenutku narudžbe, dok je dobavljač [...] izjavio da isporučuje robu MLIN I PEKARAMA na adresi fco centralno skladište, Kralja Zvonimira 24, 44000 Sisak, te da je upoznat s lokacijom na koju treba isporučiti robu putem Ugovora o kupnji i prodaji prehrambenih proizvoda.

U obavijesti od 14. srpnja 2022. stranka je pozvana očitovati se o tome koliko ima centralnih skladišta i ostaje li kod ranije izjave da oba dobavljača isporučuju robu na adresu Nikole Tesle 10, Sisak, s obzirom na iskaz dobavljača [...] i činjenicu da je na otpremnicama toga dobavljača, a koje su ovjerene i od strane kupca, naznačeno da je adresa isporuke Kralja Zvonimira 24, Sisak, što je suprotno od onoga što tvrdi stranka. Dodatno je stranci ukazano na to da ni jedan od dobavljača nije dostavio popis mjesta isporuke kojega je stranka dostavila uz podnesak od 13. lipnja 2022. s tvrdnjom da je riječ o sastavnom dijelu ugovora.

Očitujući se o sadržaju obavijesti od 14. srpnja 2022. stranka je u podnesku zaprimljenom u AZTN-u 21. srpnja 2022. izjavila da ima jedno centralno skladište koje se nalazi u Sisku, na adresi Nikole Tesle 10 i da oba dobavljača isporučuju robu samo na to skladište, a činjenicu da je na otpremnicama dobavljača [...] navedena drugačija adresa isporuke, konkretno adresa Kralja Zvonimira 24, Sisak, stranka obrazlaže time da je riječ o omašci dobavljača, jer nije s narudžbe prenio adresu na otpremnicu, već je naveo adresu na kojoj se nalazi sjedište stranke, a da je zapravo riječ o tvorničkom krugu u kojemu se nalaze silos, pogon i uprava stranke, ali ne i skladište trgovačke robe.

Uočenu razliku između otisnutog štambilja na otpremnici kod dobavljača [...] u odnosu na otpremnice koje stranka ovjerava dobavljaču [...], a iz kojih bih proizlazilo da postoji centralno i veleprodajno skladište, stranka je obrazložila time da je riječ o štambiljima za dva odjela u istom skladištu i na istoj lokaciji koji su dodijeljeni voditeljima radi brže manipulacije prilikom zaprimanja robe, ali da je općeprihvaćeni naziv centralno skladište, čija se adresa navodi na svim narudžbenicama.

U odnosu na Tablicu 1 Popis prodajnih mjesta odnosno mjesta isporuke, koju je stranka dostavila AZTN-u 13. lipnja 2022., suočena s činjenicom da taj popis nisu dostavili i sami dobavljači, stranka se u podnesku 21. srpnja 2022. izjasnila da dobavljačima koji isporučuju robu na centralno skladište i s kojima posluje na temelju tipskoga ugovora nije ni prilagala popis od 332 moguća mjesta isporuke, jer bi to unosilo zabunu i smatrala je da za to nije bilo potrebe, jer nije moguća bilo kakva zabuna oko mjesta isporuke. Stranka je ovu tvrdnju ponovila i na usmenoj raspravi održanoj 14. rujna 2022., slijedom čega je AZTN zatražio od stranke da obrazloži razlog zbog kojega je onda u podnesku upućenom AZTN-u od 13. lipnja 2022. izričito navela da dostavlja popis prodajnih mjesta kao sastavni dio ugovora, ako tome

nije bio slučaj. Stranka je izjavila kako oni nemaju pravnika te su zapravo, opetovanim upitima AZTN-a oko popisa mjesta isporuke, potaknuti da isti dostave kao nešto bitno.

AZTN je na usmenoj raspravi održanoj 14. rujna 2022. u svojstvu svjedoka saslušao dobavljača stranke [...], koji je ostao kod tvrdnje da robu isporučuje na centralno skladište kupca, navodeći da je mjesto isporuke dogovorio s voditeljicom Odjela za voće i povrće stranke i da mu je ona usmeno rekla gdje treba isporučivati proizvode. Svjedok, dodatno upitan o tome je li mu poznato koliko MLIN I PEKARE imaju centralnih skladišta, je izjavio da mu nije poznato, da ne može točno navesti adresu na kojoj se nalazi to skladište, ali zna točno gdje se centralno skladište stranke nalazi. Dodatno izjavljuje da se ne sjeća da je bilo nekog posebnog dokumenta prilikom sklapanja ugovora ili kasnije u vidu popisa mjesta/adresa isporuke, ali smatra da nije bio niti potreban, jer je Sisak mali grad i može točno odrediti gdje se nalazi mjesto na koje treba isporučiti svoje proizvode. Napominje da nije isporučivao robu na bilo koje drugo mjesto izuzev na centralno skladište, niti je to od njega kupac tražio, kao i da mu je od početka suradnje bilo jasno da robu isporučuje isključivo na centralno skladište MLIN I PEKARA.

[...], kao zastupnik po zakonu dobavljača [...], kojega je AZTN također saslušao u svojstvu svjedoka na usmenoj raspravi održanoj 14. rujna 2022., izjavio je da je od samog početka suradnje sa strankom, obaviješten da proizvode treba isporučivati na skladište u Sisku, Nikole Tesle 10 i da se nije dogodilo da mu stranka naloži isporuku na neko drugo mjesto. Svjedok je izjavio i da mu uopće nije bitno što je u ugovoru određeno da će robu isporučivati na centralno skladište ili u prodavaonice stranke, on je znao da robu treba isporučivati na skladište u Sisku, Nikole Tesle 10, jer je prilikom zasnivanja poslovne suradnje od strane stranke obaviješten o mjestu isporuke, a dodatno je isto stavljeno i na narudžbenicu. Nadalje, obrazlažući zašto na njegovim otpremnicama stoji druga adresa mjesta isporuke, svjedok je izjavio kako je riječ o omašci u pisanju s njegove strane, odnosno strane društva [...] i da je isključivo uslijed njihovog propusta na otpremnicama navedena adresa isporuke Sisak, Kralja Zvonimira 24, umjesto ispravne adrese Nikole Tesle 10, Sisak, te da je nakon ukazanog propusta ispravio grešku u svojem sustavu i otpremnice nadalje sadržavaju točnu adresu isporuke. S obzirom na to da je otpremnica dokument koji prati isporuku, a sadržavala je, po kazivanju svjedoka, netočnu adresu, svjedok je zatražen da pojasni kako onda pojedini vozači, konkretno [...], [...], znaju gdje trebaju odvesti jaja, a na što je svjedok odgovorio da znaju, jer oduvijek isporučuju na skladište Sisak, Nikole Tesle 10, osim toga riječ je o udaljenosti od nekih 1 km između dvije spomenute adrese i vozači znaju gdje trebaju voziti.

U svojem iskazu danome na usmenoj raspravi održanoj 14. rujna 2022., objašnjavajući razlog unošenja u ugovor odredbe o isporuci u centralno skladište i u prodavaonice kupca, stranka je izjavila kako je tipske ugovore dobila od [...], čija je članica, pa je tako ostala ta odredba u ugovoru, ali da za sve lokalne dobavljače vrijedi pravilo da robu isporučuju isključivo na centralno skladište u Sisku, Nikole Tesle 10, što im je, prema kazivanju stranke, rečeno prilikom zasnivanja ugovornog odnosa. Dodatno je stranka iznijela svoje tumačenje članka 4. Ugovora s predmetnim dobavljačima u kojemu je navedeno da će isporuka ići ili u centralno skladište ili u prodavaonice kupca, sukladno dogovoru između kupca i dobavljača, pa stranka zaključuje da su ona i dobavljači postupili sukladno tome članku kada su se usmeno dogovorili na koje mjesto će se isporuka obavljati.

Nakon ocjene cjelokupne dokumentacije i očitovanja stranke i dobavljača o lokaciji na koju su dobavljači isporučivali svoju robu, AZTN je poklonio vjeru iskazu stranke da ima samo jedno centralno skladište koje se nalazi na adresi u Sisku, Nikole Tesle 10 i da su dobavljači [...] i [...] robu isporučivali samo na to centralno skladište. Uporište za prihvaćanje ovakve tvrdnje AZTN, između ostalog, nalazi u dostavljenim narudžbama iz kojih se može zaključiti da su MLIN I PEKARE bile dosljedne u navođenju adrese isporuke pa je tako na gotovo svakoj od

narudžbi, kao zadana adresa isporuke, navedena adresa centralnog skladišta u Sisku, Nikole Tesle 10. To uključuje i narudžbe temeljem kojih je vršena isporuka od strane dobavljača [...] uz sporne otpremnice na kojima je dobavljač naveo drugačiju adresu.

Izuzetak od ovoga je narudžba broj 2022/70-000064 dobavljaču [...], s obzirom na to da su u narudžbi navedena dva mjesta isporuke i to: Skl Centralno (bez navođenja adrese) i [...], [...], [...]. Stranka je, najprije, tvrdila da ne postoji takva narudžba odnosno da je i u narudžbi broj 2022/70-000064 dobavljaču [...] kao mjesto isporuke navedeno centralno skladište na adresi Nikole Tesle 10, Sisak, a da bi onda, nakon što joj je na usmenoj raspravi predložena ta narudžba koju je AZTN zaprimio od samog dobavljača, stranka odgovorila da je moguće da je sam dobavljač nešto mijenjao u dokumentu npr. da je radio *copy paste*. Ovakvu tvrdnju stranke AZTN je ocijenio spornom, jer ne nalazi niti jedan uvjerljiv razlog zašto bi dobavljač mijenjao sadržaj narudžbe. Ipak opisani slučaj nije bio od ključnog značaja za odluku o meritumu stvari, jer je druga navedena adresa zapravo adresa samoga dobavljača, a kako je navedena i adresa centralnog skladišta kupca, ocijenjeno je da predmetna narudžba nije u proturječnosti s ostalom dokumentacijom i kao takva nije od presudnog značaja.

AZTN je, nadalje, našao uvjerljivim i iskaz svjedoka [...] u pogledu mjesta na koje isporučuje robu pa iako dobavljač na usmenoj raspravi nije znao navesti točnu adresu ostao je kod tvrdnje da je isporuka bila na centralno skladište, dok se ranije pisano očitovao na način da je decidirano naveo da je mjesto isporuke njegovih proizvoda kupcu bilo na adresi Nikole Tesle 10, Sisak – centralno skladište.

Ocjenjujući iskaz svjedoka [...] i stavljajući ga u kontekst s ranije pribavljenim pisanim očitovanjem, jasno je da je svjedok iznio proturječne tvrdnje oko mjesta isporuke, ali je na usmenoj raspravi odlučno ustrajao kod tvrdnje da je mjesto isporuke Nikole Tesle 10, Sisak, čime je zapravo osporio točnost vlastite dokumentacije navodeći da je riječ o omašci u pisanju.

Slijedom iznesenog sadržaja, kada je riječ o isporuci na centralno skladište, iako adresa toga skladišta nije sadržana u ugovoru, AZTN utvrđuje kako u odnosu na to mjesto isporuke nije moglo doći do nejasnoća kod dobavljača u pogledu lokacije centralnoga skladišta. Pritom je od posebnog značaja činjenica da MLIN I PEKARE imaju samo jedno centralno skladište, da je adresa tog centralnog skladišta naznačena na svakoj od provjeravanih narudžbi, kao i da su oba dobavljača izjavila da im je adresa toga skladišta bila poznata prilikom sklapanja ugovora sa strankom. AZTN stoga zaključuje da su dobavljači, iako centralno skladište nije određeno adresom u ugovoru, u svakom trenutku znali gdje se nalazi centralno skladište kupca tim više što se u Sisku nalazi samo jedno centralno skladište stranke što čini adresu mjesta isporuke odredivom.

S obzirom na to da je odredba članka 4. stavka 1. Ugovora [...] i Ugovora [...] određivala i prodajna mjesta kupca kao moguća mjesta isporuke spornim se ukazalo to što je iz analizirane dokumentacije, te izjava svjedoka i stranke proizlazilo da dobavljači nisu bili upoznati s adresama prodajnih mjesta, a da bi dobavljač mogao ukalkulirati sve zavisne troškove pretpostavka je da zna lokacije svih ugovorenih mjesta isporuke jer je to bitan element ugovora o kojemu ovisi i način formiranja cijene poljoprivrednog ili prehrambenog proizvoda, budući da organizacija isporuke, te zavisni troškovi povezani s njom utječu izravno na njezinu visinu. Kako je utvrđeno da prodajna mjesta nisu bila određena i/ili odrediva adresom mjesta isporuke, AZTN je, kao povredu, preliminarno utvrdio poslovanje stranke temeljem ugovora koji su protivni odredbi članka 5. stavka 1. točka 5. ZNTP-a, što bi predstavljalo nepoštenu trgovačku praksu u smislu odredbe članka 4. stavka 2. točke 1. ZNTP-a.

MLIN I PEKARE su u pisanoj obrani istaknule da je odredba članka 4. stavka 1. Ugovora [...] i Ugovora [...], u dijelu kojim određuje prodajna mjesta kupca kao mjesta isporuke, bez

pravnoga učinka jer da je uvjetna i podložna dogovoru kupca i dobavljača s obzirom na to da je određeno da će se roba isporučivati fco centralno skladište kupca ili fco prodajno mjesto kupca, *ovisno o dogovoru stranaka*, što znači da MLIN I PEKARE, bez prethodnoga dogovora s dobavljačem, nisu mogle jednostrano odrediti neko mjesto isporuke.

Dodatno je na usmenoj raspravi održanoj 28. ožujka 2023. stranka izjavila kako je samo riječ o nespretnoj formulaciji ugovorne odredbe i da nikada nije imala namjeru tražiti isporuku na druga mjesta izuzev na centralno skladište jer isporuka na druga mjesta, u odnosu na ova dva dobavljača, nije niti moguća. Naime, stranka je još ranije tijekom postupka isticala da samo „veliki dobavljači“ isporučuju robu u pojedine prodavaonice, ali ne i lokalni dobavljači kao [...] i [...].

Pritom, stranka je u nastavku postupka pojasnila kako s 38 dobavljača posluje na temelju tipskog ugovora istovjetnog ugovoru s [...] i [...] i da svi isporučuju na centralno skladište. AZTN je, metodom uzorka, od 38 dobavljača odabrao 10 dobavljača i to: [...] (OPG), [...] (OPG), [...] (OPG), [...] (OPG), [...] (OPG), [...] (OPG), [...] (OPG [...]), [...] (OPG), [...] (OPG) i [...] (OPG), te je nakon analize dokumentacije utvrdio da su MLIN I PEKARE u ugovoru s tim dobavljačima jasno i precizno definirali mjesto isporuke na način da je ugovoreno centralno skladište određeno adresom.

U odnosu na one dobavljače kod kojih je u ugovoru određena isporuka na centralno skladište ili prodajna mjesta kupca, kojih je po kazivanju stranke bilo ukupno četiri, stranka je iskazala kako je odmah, nakon što joj je AZTN svojim dopisima ukazao na moguću dvojbu oko ugovorne odredbe, ispravila sve ugovore koji su imali spornu odredbu oko mjesta isporuke na način da je s tim dobavljačima sklopila aneks ugovorima kojima je kao mjesto isporuke definirano centralno skladište u Sisku, Nikole Tesle 10. Stranka je kao dokaz svojoj tvrdnji dostavila anekse ugovorima u odnosu na dobavljače [...], [...], [...] i [...] (OPG) koji su svi sklopljeni 26. svibnja 2022.

Rezultati dodatno izvršene provjere, a što uključuje i pribavljena očitovanja dobavljača [...] (OPG) i [...], doista govore u prilog tvrdnje stranke da lokalni dobavljači dostavljaju robu samo na centralno skladište MLIN I PEKARA i da drugi način dostave nije niti moguć kada je riječ o malim dobavljačima, pa AZTN, nakon ponovno razmotrenih činjenica, ne nalazi uvjerljivi razlog iz kojega bi stranka činila iznimku samo u odnosu na dobavljače [...] i [...] u smislu da bi u odnosu na njih zahtijevala isporuku na prodajna mjesta.

Od posebnoga značaja je i činjenica da poslovna suradnja između MLIN I PEKARA i dobavljača [...] i [...] traje više godina, a da su oba dobavljača izjavila kako za cijelo razdoblje suradnje MLIN I PEKARE nisu zatražile od njih isporuku na druga mjesta, različita od centralnoga skladišta.

Isto tako AZTN uzima u obzir i da je stranka samoinicijativno i prije pokretanja upravnoga postupka izmijenila nejasnu ugovornu odredbu koja je upućivala na više mogućih mjesta isporuke i to ne samo u ugovorima koji su bili predmetom razmatranja u ovom postupku, već i u preostala dva ugovora u kojima je bila sadržana takva odredba, na način da je aneksima od 26. svibnja 2022., kao mjesto isporuke ugovorila samo centralno skladište.

S obzirom na to da je AZTN utvrdio u ovom postupku da su dobavljači [...] i [...], ali i ostali promatrani dobavljači, isporučivali robu stranci isključivo na centralno skladište stranke, AZTN utvrđuje kako MLIN I PEKARE nisu postupile protivno odredbi članka 5. stavka 1. točka 5. ZNTP-a, odnosno nisu nametnule nepoštenu trgovačku praksu u smislu odredbe članka 4. stavka 2. točke 1. ZNTP-a .

8. Visina novčane kazne

U skladu s odredbom članka 19. stavka 6. ZNTP-a, po okončanju usmene rasprave iz članka 19. stavka 3. ZNTP-a, Vijeće u skladu s ovlastima iz članka 13. stavka 2. Zakona, na temelju utvrđenog činjeničnog stanja, odlučuje o tome je li povrijeđen Zakon te u slučaju da utvrdi povredu, odlučuje i o postojanju uvjeta za izricanje novčane kazne, određuje njezinu visinu, kao i rokove i način njezina izvršenja.

Novčanim kaznama koje AZTN utvrđuje i izriče u smislu Zakona cilj je uspostava, osiguranje i zaštita poštenih trgovačkih praksi kojima se štite sudionici u lancu opskrbe poljoprivrednim i prehrambenim proizvodima, kažnjavanje počinitelja povreda te odvratanje počinitelja i drugih osoba od povreda Zakona (članak 23. ZNTP-a).

Na temelju odredbi članka 27. stavka 1. ZNTP-a, pri utvrđivanju i izricanju novčane kazne, AZTN uzima u obzir težinu, opseg i vrijeme trajanja povrede te posljedice povrede za dobavljače. Utvrđeni iznos novčane kazne se smanjuje ili povećava ovisno o utvrđenim olakotnim i/ili otegotnim okolnostima, osobito onima navedenima u stavku 2. i 3. istoga članka. Iznimno, AZTN-a ima mogućnost dodatno smanjiti iznos novčane kazne u smislu odredbi članka 27. stavaka 5. i 6. ZNTP-a.

Povrede ZNTP-a utvrđene u ovom upravnom postupku, dakle, poslovanje na temelju ugovora koji nije sadržavao odredbe o cijeni, kao ni o kvaliteti i vrsti prehrambenog proizvoda, što predstavlja nepoštenu trgovačku praksu u smislu odredbe članka 4. stavka 2. točke 1. ZNTP-a, u vezi s odredbom članka 5. stavka 1. točkama 1. i 2. ZNTP-a, okvalificirane su kao teške povrede ZNTP-a, za koje je moguće izreći novčanu kaznu u smislu odredbe članka 24. stavka 2. točke 1. ZNTP-a.

U bitnome, i u pisanoj obrani, i na usmenoj raspravi održanoj 28. ožujka 2023., stranka je navela kako bi izricanje bilo kakve sankcije bilo u suprotnosti sa svrhom ZNTP-a koja nije kažnjavanje, već brzo i učinkovito otklanjanje nepoštenih trgovačkih praksi, a za slučaj da AZTN odluči drugačije, stranka ističe kako su ispunjeni svi uvjeti za primjenu olakotnih okolnosti iz članka 27. stavka 2. ZNTP-a.

Tako, stranka ukazuje kako je navodna kršenja ZNTP-a otklonila i prije pokretanja upravnoga postupka, te da je AZTN-u dostavila dokaz o prekidu navodnog protupravnog djelovanja i prije pokretanja upravnog postupka, da su navodne povrede trajale iznimno kratko, svakako bitno kraće od godinu dana, te kako je ona tijekom cijelog upravnoga postupka kao i prije njegovog pokretanja maksimalno otvoreno i potpuno surađivala s AZTN-om i u najkraćim rokovima dostavljala svu zatraženu dokumentaciju, kao i samoinicijativno poduzimala radnje za otklanjanje svih dvojbi i nejasnoća vezanih uz pojedine ugovorne odredbe. Sve ovo, smatra stranka, jasno ukazuje na to da ni u jednom trenutku nije postojala namjera korištenja značajne pregovaračke snage u cilju nametanja nepoštenih trgovačkih praksi dobavljačima [...] i [...], a niti jednim postupanjem kojega joj AZTN stavlja na teret stranka nije nanijela štetu dobavljačima.

U postupku utvrđivanja uvjeta za izricanje novčane kazne, AZTN je utvrdio da su učinjene povrede, a koje se odnose na poslovanje na temelju pisanoga ugovora koji nije bio sastavljen u skladu sa ZNTP-om bile kratkog trajanja od svega 28 dana pa je ta činjenica uzeta kao olakotna okolnost prilikom određivanja visine novčane kazne.

AZTN uvažava i činjenicu da je stranka uz podnesak od 15. svibnja 2022., prije pokretanja upravnoga postupka, dostavila e-poruku dobavljača [...] od 22. ožujka 2022. u kojoj navodi novu cijenu, kvalitetu i vrstu proizvoda počev od 28. ožujka 2022., čime su isporuke obavljane

nakon tog datuma izgubile obilježja protupravnog djelovanja, jer im je prethodno, u pisanome obliku, određena cijena, kvaliteta i vrsta.

S obzirom na utvrđeno činjenično stanje AZTN, nadalje, ocjenjuje da utvrđene povrede, nisu imale značajnijih negativnih posljedica na poslovanje dobavljača. Naime, dobavljač [...] je izjavio kako je cijenu određivao samostalno, bez ikakvog pritiska od strane kupca, te je razvidno kako je u računima, nakon isporuke, naznačio kvalitetu i vrstu proizvoda, te cijenu koju mu je kupac u konačnici i platio.

AZTN je olakotnom okolnošću cijenio i činjenicu da je stranka tijekom cjelokupnog postupka ostvarivala dobru suradnju s AZTN-om, pravovremeno dostavljajući traženu dokumentaciju i pojašnjenja.

Navode stranke o tome da uredno i u rokovima plaća svoje dobavljače u okolnostima značajne inflacije, AZTN je cijenio kao irelevantne u smislu odredbe članka 27. ZNTP-a, budući da je plaćanje dobavljačima u rokovima ionako zakonska obveza stranke, pa postupanje u skladu s onim što nalaže jedna odredba ZNTP-a ne može se smatrati olakotnom okolnošću pri odmjeravanju novčane kazne za postupanje protivno drugoj zakonskoj odredbi.

AZTN je uzeo u obzir i tvrdnju stranke da se glavnina njezinog poslovanja odvija na prostoru Sisačko-moslavačke županije koja je pretrpjela jaki potres 2020., uslijed kojega je stranci nastala i značajna imovinska šteta. U tom pogledu je razmatran dostavljeni dokument naziva *Štete od potresa na nekretninama MLIN I PEKARA d.o.o., Sisak, nekretnine u vlasništvu MLIN I PEKARA d.o.o.* u kojemu je za svaku nekretninu stranke navedena kategorizacija štete i iznos štete u ukupnom iznosu od 21.400.000,00 kuna. Iako iz predmetnog popisa nije razvidno da je šteta utvrđena od strane ovlaštenog tijela i, sudeći po sadržaju, taj popis predstavlja zapravo slobodnu procjenu štete od strane MLIN I PEKARA i ne može se smatrati relevantnim dokazom u smislu odredbe članka 27. stavka 5. ZNTP-a koji bi opravdavao dodatno smanjenje visine novčane kazne, ipak AZTN je uzeo u obzir da su, kako potres i šteta koju je stranka pretrpjela uslijed toga, tako i povećanje troškova energije i sirovina, otežali poslovanje stranke i utjecali na njezino financijsko stanje.

Dodatno, premda se stranka nije posebno pozvala na odredbu članka 27. stavka 6. ZNTP-a, AZTN je, postupajući u njezinu korist, posebno vrednovao i činjenicu da su težina, opseg povrede, vrijeme trajanja povrede i posljedice te povrede, kako za dobavljača tako i za javni interes neznatni, a kako je stranka dostavila dokaz o tome da je prije donošenja obavijesti o preliminarno utvrđenom činjeničnom stanju uskladila svoje poslovanje s odredbama Zakona, AZTN je utvrdio kako su ispunjeni uvjeti za dodatno smanjenje novčane kazne u smislu odredbe 27. stavka 6. ZNTP-a.

Sve ove izložene činjenice, AZTN je uzeo u obzir prilikom odmjeravanja visine novčane kazne stranci.

Otegotne okolnosti AZTN nije utvrdio.

9. Odluka Vijeća

9.1. Odluka Vijeća o utvrđivanju iskorištavanja značajne pregovaračke snage nametanjem nepoštene trgovačke prakse i trajanju takvog postupanja

Na temelju odredbi članka 19. stavaka 6. i 7. ZNTP-a, a u skladu s ovlastima iz članka 13. stavka 2. i članka 20. stavka 1. točke 1. ZNTP-a, Vijeće je na svojoj 16/2023. sjednici, održanoj 11. svibnja 2023., razmatralo cjelokupno utvrđeno činjenično stanje u ovom predmetu te je

donijelo odluku da je kupac MLIN I PEKARE, iskorištavanjem značajne pregovaračke snage, nametnuo nepošteno trgovačke prakse u smislu ZNTP-a dobavljaču [...] na način kako je to opisano i navedeno u točki I. izreke ovoga rješenja. U skladu s navedenim, odlučeno je kao u točki I. izreke ovoga rješenja, dok su odlučni razlozi za donošenje ovakve odluke Vijeća detaljno opisani pod točkom 6. obrazloženja ovoga rješenja.

9.2. Zabrana daljnjeg protupravnog postupanja

Cilj i svrha ZNTP-a su uspostava, osiguranje i zaštita poštenih trgovačkih praksi kojima se štite sudionici u lancu opskrbe poljoprivrednim i prehrambenim proizvodima (članak 1. stavak 2. ZNTP-a). Sredstva za postizanje toga cilja i svrhe, u situacijama kada AZTN utvrdi iskorištavanje značajne pregovaračke snage kupca nametanjem nepoštenih trgovačkih praksi njegovim dobavljačima u smislu članaka 4., 5. i 7. do 12. ZNTP-a, je između ostalih i zabrana daljnjih postupanja koja su u postupku utvrđena nepoštenima (članak 20. stavka 1. točka 1. ZNTP-a).

U tom smislu, AZTN je na temelju odluke Vijeća, zabranio MLIN I PEKARAMA svako takvo daljnje postupanje, koje je u ovom postupku utvrdio da predstavlja povredu ZNTP-a.

U skladu s navedenim, odlučeno je kao u točki II. izreke ovoga rješenja.

Budući da je stranka tijekom ovog postupka, u odnosu na dobavljača [...], dostavila dokaze o prestanku protupravnog postupanja utvrđenog u točki I. izreke ovoga rješenja, nije bilo potrebno odrediti mjere, uvjete i rokove za otklanjanje protupravnog postupanja.

9.3. Odluka o visini novčane kazne

Vijeće je nakon provedenog postupka utvrđivanja uvjeta za izricanje novčane kazne u ovom postupku, uzimajući u obzir sve činjenice i okolnosti utvrđene u tom postupku, prije svega težinu, opseg i vrijeme trajanja povrede te posljedice povrede za dobavljača, utvrdilo osnovni iznos novčane kazne u iznosu od 3.500,00 eura (26.370,75 kuna, fiksni tečaj konverzije 7,53450).

Tako utvrđeni osnovni iznos novčane kazne smanjen je na temelju utvrđenih olakotnih okolnosti, te je iznimno i dodatno smanjen u smislu odredbe članka 27. stavka 6. ZNTP-a, kako je opisano u točki 8. obrazloženja ovoga rješenja, slijedom čega je Vijeće, u skladu s odredbama članka 24. stavka 2. točke 1. te članka 27. stavaka 1., 2. i 6. ZNTP-a, donijelo odluku da se MLIN I PEKARAMA, izrekne novčana kazna u iznosu od 1.500,00 eura (11.301,75 kuna, fiksni tečaj konverzije: 1 euro = 7,53450 kuna).

Vijeće drži da će se ovakvom novčanom kaznom ostvariti cilj izricanja novčane kazne ne samo u odnosu na navedenog kupca, odnosno odvratanje samog počinitelja, već i drugih kupaca, od povreda ZNTP-a te istodobno pridonijeti uspostavi, osiguranju i zaštiti poštenih trgovačkih praksi kojima se štite sudionici u lancu opskrbe poljoprivrednim i prehrambenim proizvodima (članak 23. ZNTP-a).

U skladu s iznesenim, odlučeno je kao u točki III. izreke ovoga rješenja.

9.4. Izvršenje novčane kazne

U skladu s odredbom članka 28. stavka 1. i stavka 2. ZNTP-a, novčana kazna uplaćuje se po izvršnosti ovoga rješenja ako nije podnesena tužba, odnosno po pravomoćnosti sudske odluke, uračunavajući u iznos novčane kazne i zakonske zatezne kamate od dana dostave stranci rješenja do dana plaćanja.

Navedeni iznosi se uplaćuju u korist Državnog proračuna Republike Hrvatske na račun broj: HR1210010051863000160, model HR64, poziv na broj odobrenja: 6092-20833-OIB uplatitelja.

Valja također ukazati i na to da AZTN može odobriti plaćanje novčane kazne u obrocima, ako stranka podnese takav, razumno obrazloženi zahtjev AZTN-u s odgovarajućim dokazima, u smislu odredbe članka 28. stavka 3. ZNTP-a.

Nakon izvršene uplate obveznik uplate je dužan uplatnicu, kao dokaz o obavljenoj uplati novčane kazne, dostaviti AZTN-u žurno, a najkasnije po isteku roka od 15 (petnaest) dana od dana pravomoćnosti rješenja s pozivom na broj KLASA: UP/I 034-03/22-04/003.

Ako stranka u određenom roku ne uplati novčanu kaznu, AZTN će o tome obavijestiti Područni ured Porezne uprave Ministarstva financija na čijem je području prebivalište, odnosno sjedište stranke, radi naplate novčane kazne prisilnim putem prema propisima o prisilnoj naplati poreza. Novčane kazne koje na zahtjev AZTN-a prisilno naplaćuje Porezna uprava Ministarstva financija uplaćuju se izravno u korist državnog proračuna Republike Hrvatske (članak 28. stavak 4. ZNTP-a).

9.5. Objava rješenja

U skladu s odredbama članka 22. ZNTP-a, ovo rješenje će biti objavljeno na mrežnoj stranici AZTN-a, pri čemu će poslovne tajne sadržane u tom rješenju biti izuzete od javne objave kako je odlučeno u točki IV. izreke ovoga rješenja.

Odredbom članka 2. stavka 1. točke 14. ZNTP-a, poslovne tajne definirane su kao poslovne informacije određene u smislu propisa kojim se utvrđuju pravila o zaštiti neobjavljenih informacija s tržišnom vrijednosti i općim propisom o zaštiti tržišnog natjecanja pa se slijedno tome primjenjuje Zakon o zaštiti neobjavljenih informacija s tržišnom vrijednosti („Narodne novine“, broj 30/2018.) i odredba članka 53. Zakona o zaštiti tržišnog natjecanja („Narodne novine“, br. 79/09., 80/13. i 41/21.).

Uputa o pravnom lijeku

Protiv ovoga rješenja žalba nije dopuštena, ali nezadovoljna stranka može tužbom pokrenuti upravni spor pred nadležnim upravnim sudom, u roku od 30 dana od primitka rješenja (članak 20. stavak 2. ZNTP-a).

Predsjednica Vijeća
za zaštitu tržišnog natjecanja

dr. sc. Mirta Kapural, dipl. iur.